

Korejoje reikalai pirmyn neina

Korejoje derybos dėl politinės konferencijos nedavė nieko naujo. Komunistai užsispyrę reikalauja pirma sutarti dalyvių sudėtį ir reikalauja, kad būtų Sovietai.

Grįžimo agitacijoje komunistai vėl panorą šnekėtis su kiniečiais. Iš 205 agituojamų prikalbino tris. Dabar komunistai griebėsi kitos taktikos: pirma per garsiakalbius visus drauge agituoja, paskui komisijoje nepaprastai ilgai kiekvie-

ną vargina. Vienas neteko nervų. Švedas ir šveicaras dėl to protestavo ir iš posėdžio pasi-

BEN GURIAN PAREIŠKĖ
kad jis atsistatydinsias iš min. pirmininku. Jis jau pavargęs. Turi 67 metus.

ELZBIETA II, Anglijos karalienė, atidarydama parlamentą, užsiminė apie reikimą tartis Vakarais su Sovietais.

Rinkimais patenkinti demokratai

Respublikonai susirūpinę, bet tikisi atsigriebti

Lapkričio 3 savivaldybių rinkimai praėjo 13 valstybių. Gubernatoriai buvo renkami tik dviejose — New Jersey išrinktas demokratas R. B. Mayner ir Virginijoje — taip pat demokratas T. B. Stanley. Šešiose valstybėse buvo ir konstitucijos papildinėjamos. Pvz., N. Jersey įteisintas bingo žaidimas ir k. New Jersey taip pat buvo išrinktas atstovas į Kongresą — demokratas; kita antradienį bus tokis atstovas renkamas Kalifornijoje.

Rinkimuose labiausiai dėmesys buvo nukreiptas į kovą dėl New Jersey gubernatoriaus vietos ir New Yorko miesto majoro. New Jersey valdė res-

publikonai 10 metų. Dabar demokratas Mayner laimėjo didelę daugumą prieš resp. P. L. Troast. Pripažįstama, kad respublikonui pakenkė jo laiškas gub. Dewey, kuriuo jis užtėrė nusikaltėlių Fay. Neišgelbėjo nė prez. Eisenhowerio parodyta jam simpatija, ir ta valstybė, kuri pernai balsus atidavė už prezidentą respublikoną, dabar pasirinko gubernatorių demokratą.

New Yorko mieste lengvai laimėjo didelę persvara demokratas R. F. Wagner, kuris buvo nugalėjęs pirminiuose rinkimuose savo partijos draugą, ligišiolinį majorą Impelliteri.

Apskritai rinkimuose daugumą laimėjo demokratai. Res-

publikonų vada L. Hall pripažino, kad rinkimai dabar uždeda respublikonams didelį rūpestį. Bet jis įsitikinęs, jei prezidentas Eisenhoweris su naujais metais duos programą ir Kongresas jos vykdymui pritaris, reikalas gali būti pataisytas. Panašiai pasisakė ir prez. Eisenhoweris.

Demokratų kandidatas į prezidentus Stevenson padarė išvadą, kad rinkimai rodo gyventojų nusivylimą respublikonų pažadais ir darbais. Gyventojai nusikreipia atgal į demokratus. Šie rinkimai didina demokratų viltis 1954 rinkimuose į Kongresą ir 1956 rinkimuose į prezidentus.

NATO ŽENKLAS, priimtas Londone Atlanto Sąjungos. Jis vaizduoja kompasą — tikro kelio rodyklę ir skritulį — vienybės idėją. Prie emblemos stovi Nato gen. sekret. Ismay.

KUR LINKSTA AMER. BALSUOTOJAS

JAUNIAUSIAS BALSUOTOJAS IŠSIKOVOJO TEISES

Italų studentai Trieste surengė riaušes prieš amerikiečius ir anglus.

Sovietai atmetė

Maskva. — Amerikos, Anglijos, Prancūzijos siūlymą šaukti užsienio reikalų ministrų konferenciją Lugane lapkričio 9 sovietai atmetė. Jie pakartojo savo seną siūlymą: šaukti viso pasaulio klausimams konferenciją su kom. Kinija; keturių okupacinių jėgų konferenciją Vokietijos reikalams; dėl Austrijos tartis diplomatinio keliu.

Dulles neturi vilties

Washingtonas. — Valst. sekretorius Dulles spaudai pareiškė, kad Sovietai vengia svarstyti klausimus politinei padėčiai atleisti. Korejoje nepasistūmėjo niekas pirmyn kaip ir Europoje. Malenkovas nori pirma įsitiprinti. Dulles pareiškė taip pat, kad Ispanijoje nenumatoma turėti atominę bombą.

Ir Eisenhoweris kaltina Sovietus

Dėl Maskvos atsakymo dalyvauti užsienio reikalų ministrų konferencijoje pasisakė ir prez. Eisenhoweris spaudos konferencijoje. Sovietai daro visokias kliūtis, kad konferencija nevyktų — kalbėjo prezidentas.

Po jo pareiškimo korespondentai susidarė įspūdį, kad prezidentas mano, jog visi mėginimai suartėti su Maskva yra beprasniai.

Atbėgo iš anapus lenkai ir čekai

Berlynas. — Du jauni čekai ir viena mergina paspruko į rytų zoną ir pasiekė vakarų Berlyną. Taip pat du lenkai ir viena lenkaite pasiekė vakarų Vokietiją. Jų buvę penki, bet pakeliui du žuvę. Čekai taip pat sakėsi, kad pakeliui jų du žuvę.

Spauda mano, kad visos ankstesnės žinios, jog rytų Vokietijoje buvo gaudomi partizanai; jog tam reikalui buvo sutraukti apie 20,000 milicinių, šiuo atbėgimu pasitvirtinusios. Tačiau šitas čekų ir lenkų vienodumas daros įtartinas.

TOKIŲ NEDAUG

Belgijos min. pirm. Jean van Houtte atmetė senato pasiūlymą pakelti jam metinę algą iš 450,000 frankų (9000 dol.) į 720,000 (14,000 dol.).

Churchillis tiki bombomis

Londonas. — Lapkričio 3 karalienė Elzbieta II atidarė parmento sesiją, perskaitydama vyriausybės programą. Joje buvo minima Sovietų ir Vakarų konferencija įtampai pašalinti; skurdžių kvartalų panaikinimas, būtų nuomos kontrolės sušvelninimas, parlamento reforma. Po karalienės kalbos optimistiškai kalbėjo Churchillis. Esą karo pavojus nesą, nes saugojanti atominė bomba; Sovietai neturi intereso imtis agresijos. O dėl trijų didžiųjų susitikimo Churchillis pripažino, kad nepasisekusi konferencija užvartų politikos laivą ant dar didesnės seklumos.

Žydai bėga iš Izraelio

Miunchenas. — Miunchene suimti 67 žydai, nelegaliai grįžę iš Izraelio. Jų žmonos ir vaikai nesuimti. Vokietijoje apskritai jau gyvena apie 600 tokių grįžusių žydų, kurie laukia emigracijos į kitus kraštus.

Berija paskelbė Stalino testamentą

Iš Maskvos skelbia, kad Berija sunkiai serga

Šveicarų "W. Z." skelbia vėl naujų žinių apie Beriją. Esą Berija, jau būdamas kalėjime, pasistengęs, kad Stalino testamentas būtų padaugintas ir išsiuntinėtas apie 200 įvairių Sovietų Sąjungos įžymių partijos ir kariuomenės asmenų. Testamentas rašytas Stalino ranka ir turi 1952 metų gegužės 3 dienos datą, taigi devyni mėnesiai prieš mirtį.

Testamente Stalinas pataria partijai jo vietoj skirti "troiką" ir sumini jos narius — Beriją, Molotovą, Malenkovą. Tokia eile jie Stalino rašyti. Įspėja "troiką" dirbti broliška ir vengti vaidų, nes jie sukaldysią partiją ir padrasinsią Sovietų Sąjungos priešus. Stalinas testamente kalbąs apie Malenkovo organizacinius sugebėjimus, Molotovo nepalaujamą darbštumą partijos labui ir valstybei, o apie Beriją sako: "Lavrentij Pavlovič, mano ištikimas draugas, laimėjo nepamirštamų nuopelnų partijai. Partija turi teirautis jo patarimų ir jį visiškai remti."

Testamentas esąs tikras. Stalinas laikęs jį savo seife. Bet Berija tam ir buvo slapstosios policijos šefas, kad pasitvirtintų to testamentą fotokopijom, kai dar Stalinas buvo gyvas.

Šis testamentas esanti viena iš prielaidų, kodėl Stalinas dabar taip retai minimas. Malenkovas noris sau populiarumo laimėti ne tik Staliną nutylėdamas, bet darydamas kai kurias nuolaidas gyventojams, o iš kitos pusės nuo balandžio mėnesio pravedamas jau septynis didelius valymus. Tai tik rodą, kad Malenkovas turis daug opozicijos.

Laikarštis taip pat mini, kad iš anapus uždangos propagandinės agentūros paleidusios žinią, jog Berija sunkiai sergas. Esą atsinaujinusi jo sena plaučių liga. Beriją gydas Dr. N. Sakisnid, kuris gydas Stalino. Berijos "natūrali mirtis" esą išgelbėtų Malenkovą nuo reikalo pradėti Berijai bylą.

Karaliaučiuje baltų rajonas. Baltijos kraštuose tremia žvejus. Lietuvių padėtis Sibire sunkesnė nei karo belaisvių

— Eilė vokiečių laikraščių susirūpinę dėl šiaurinės Rytprūsių dalies. Turima žinių kad bolševikai ją rengiasi prijungti prie Lietuvos. Rytprūsiuose, kaip pažymima vokiečių spaudoje, paskutiniu metu, be rusų kalbos, kai kuriose srityse mokoma lietuvių ir vokiečių kalbų, o senuosius gyventojus bolševikai paskelbė esant prievarta suvokietintus.

Pačiame Karaliaučiuje esąs ir baltų rajonas. Tik jame ne kaip gyventi, jei Maskvos

IŠ VOKIETIJOS MŪŠŲ BENDRADARBIŠ PRANEŠA

"Pravda" ir "Izvestijos" skundėsi, kad tramvajai važiuoja viena kryptimi, o nuvežti visai kita; kad tenka ištisas valandas laukti, iki tie tramvajai pasirodys.

Tarp grįžusių iš Sibiro vokiečių karo belaisvių esą ir keli baltai. Tarp kilusių iš Rytprūsių grįžusių vokiečių kai kurių pavardės visai lietuviškos. Keliems iš jų tekę sutikti tremtyje lietuvių. Jų sąlygos esą daug sunkesnės nei karo belaisvių vokiečių. Belaisvius daugiausia gelbėję iš tėvynės atsiųsti maisto siuntinukai. Lietuviai ir kiti baltai tokių siuntinukų negauna arba vos vieną kitą.

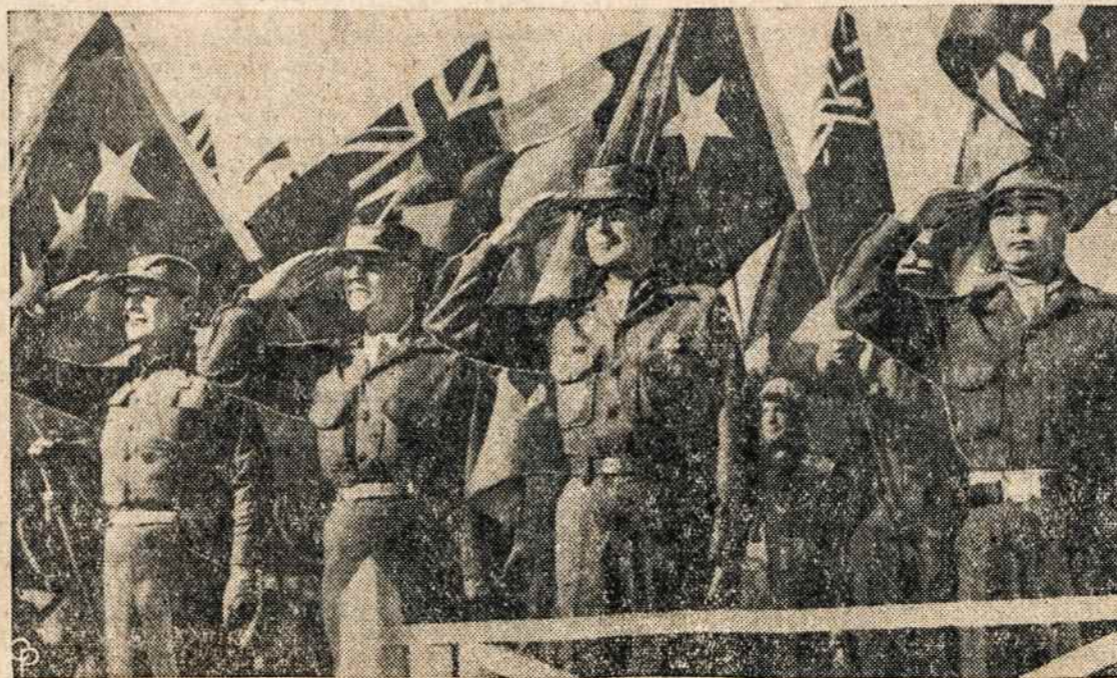
Bremene leidžiamas vokiečių dienraštis "Weser-Kurier" skelbia iš Skandinavijos gautą žinią, kad Lietuvoje gyventojų moralė nėra palaužta; nors ir turėdami prisitaikyti prie gyvenamojo momento rei-

kalavimų, vis dėl savo širdyse yra išlikę geri patriotai. Kolchozai visai susmukdę krašto ūkį. Lietuvos miškuose ir dabar aktyviai reiškiiasi partizanų daliniai, kurie esąs gerai ginkluoti. Sovietai laiką Lietuvoje 6 divizijas kariuomenės ir turį apie 2000 lėktuvų.

Kai kurie vokiečių laikraščiai pranešė iš Suomijos gautą žinią, kad Baltijos kraštuose vyksta nauji tremimai. Šį kartą palietė daugiausia žvejus. Tremiami pirmoj eilėj latvių žvejai iš pajūrio, ypač nuo Liepojos ir Ventspilio. Jie siunčiami kaip savanoriai daugiausia į Kaspijo pajūrį, o kiti kaip "nepamainomi specialistai savanoriais" į Sibiro taigas. Apie tremimus rašo ir latvių komunistų spauda.

MARŠALĄ PAULŲ

sugrąžintą iš nelaisvės į Vokietiją, sovietai dabar kalbina vadovauti rytų Vokietijos karinėms pajėgoms, kurių yra 110,000.

GEN. MATTHEW B. RIDGWAY (k.), JAV armijos Štabo viršininkas, lankėsis Korejoje, priėmė parada, kuriame dalyvavo 15 tautų kariai.

JT chartą keisti

nutarta svarstyti pilnatyje. Sovietai protestavo. Tačiau būsia svarstoma tik 1955. Pagrindinis dalykas, kuris reikalaujamas keisti, yra veto teisė Saugamos Taryboje.

Jordanas. — Jordano vyriausybė paskelbė, kad lapkričio 3 naktį Izraelio kariuomenės būrys užpuolė arabų kaimą netoli Gilya.

natorius Mayner, resp. majoras Snyder).

Sujaudintas gyvenimas jeis vėl į ramias darbo vėzes iki kitų rinkimų. O iš praėjusių rinkimų štai kelios linksmesnės nuotrupos.

Albany vienoje apylinkėje jau pusiau aštuntą ryto pabal-savo ponai Lantzai. Per visą dieną niekas daugiau ir nesirūdė, nors rinkimų komisija turėjo išnuobodžiauti iki 7 vakaro. Pasirodė, kad čia pagal planą turėjo būti kolonija, bet ji dar buvo tik statoma ir niekas negyveno. Komisija iš uolumo to nepastebėjo ir atidarė balsavimo punktą.

Tame pačiame Albany moterėlė W. F. Murphy turėjo nužingsniuoti pusę mylios iki rinkimų punkto. Tai būtų ne daug, jeigu ji neturėtų 88 metų. Tačiau ji nenorėjo rinkimų praleisti. Ji iš eilės jau dalyvavo 34 rinkimuose nuo 1920 metų, kada moterys gavo teisę balsuoti.

Kai gub. Dewey atėjo balsuoti, žurnalistas paklausė, ką jis mano apie rinkimų rezultatus. Gubernatorius rimtai atsakė, kad nuo 1948 jis atprato pranašauti rinkimų rezultatus. Mat, tada jis buvo tikras laimėsiąs; jau ir kai kurie laikraščiai pranešė, kad jis išrinktas į prezidentus, o paskutiniu momentu jį nurungė Trumanas.

Lafayette, N. Y., išrinko Mrs. A. E. Bishop. Bet išrinkimo ji negalėjo pasidžiaugti, nes pirmadienį jau buvo mirusi.

Jauniausias balsuotojas buvo New Yorko mieste — E. A. Falk. Rinkimų dieną jis dar neturėjo 21 metų. Tik rytojaus dieną jam turėjo sukakti 21 metai. Bet jis įrodė rinkimų komisijai, kad pagal miesto įstatymus jis turi teisę balsuoti, jei jam sukanka 21 metai kitą dieną po rinkimų.

N. Jersey rinkimuose įvyko šaltasis karas ore. Balsavimo dieną pakilo lėktuvas ir skraidydamas viršum miesto per garsiakalbį ragino balsuoti už respublikoną. Demokratai susigriebė ir pasiuntė taip pat lėktuvą.

GRAIKIJOS KARALIUS Povilas ir karalienė Fredrika dalyvavo Jungtinių Tautų posėdyje New Yorke. Karalius savo kalboje pareiškė, kad pasaulis pamažu artėja į vienybę, nors ir graso jį skaldyti atominės ir hidrogeninės bombos.

Žydų kelias, iki atstatė Izraelio valstybę

Laiškuose Lietuviams 9 nr. J. Venckus, S. J., duoda įdomių žinių apie žydus ir jų valstybę.

Europoje atsidūrę žydai esą trejopos kilmės: hetitai, ispanų žydai ir šiaurės žydai. Hetitai yra vadinami žydai, atėję į rytų Europą per Juodąją jūrą ir Krymą. Jie yra maišyti su totoriais. Įdomus dalykas, kad nacių karikatūriniai žydai su išlenktomis nosimis yra kaip tik hetitai. Tai, galima sakyti, nėra tikri žydai, ir kas dar svarbiau, jie nėra semitai, bet arijai. Kita grupė yra ispanų žydai (hebraiškai vadinami 'Sefardin'). Jie gyveno Ispanijoje ir Portugalijoje. Kai 1492 m. jie iš Ispanijos buvo išvaryti, išsiklaidė po visą pasaulį. Trečioji grupė yra šiaurės žydai (hebraiškai vadinami 'Askenazim'). Jų kalba yra vokiečių dialektas. Šios grupės žydų prieš-paskutinį karą buvo apie 16 ml. Bent trečdalis jų išžudė naciai.

SPAUDA

Žydų valstybė buvo žuvusi 70 metų po Kristaus. Nuo to laiko prasidėjo žydų tautos kryžiaus kelias. Daug kartų žydai mėgino atvaduoti Palestina. Gabus karys Bar Kocha 132 m. po Kristaus atkovojo laisvę, bet tik dvejiems metams. 614 jie vėl sukilo prieš Bizantiją, bet nepasisekė.

Naujaisiais laikais didelės reikšmės žydų kovai dėl Palestinos turėjo žydų organizacija — sionistai. Jos įsteigėjas yra Teodoras Herzl, Rumunijos žydas. Jis įsteigė žydų savaitraštį "Die Welt" (1897), kuris virto sionizmo organu. Tais pačiais metais Šveicarijoje jis sušaukė pirmą sionistų kongresą. Toliau jie buvo šaukiami kasmet. Sionistų tikslas atgauti žydams Palestiną.

Vienintelis įmanomas kelias buvo kolonizuoti Palestiną. Bet Palestiną tada valdė turkai

kludė. Pirmojo karo metu žydai dėjęsi su angliais ir 1917 kai anglų kariuomenė sumušė turkus ir įėjo į Jeruzalę, buvo paskirtas Palestinos valdytoju Anglijos žydas Herbert Samuel. Sionistų organizacija dirbo tada visomis įgjomis Palestina kolonizuoti ir kultūrinti. Kitais metais jau buvo padėtas kertinis akmuo hebrajų universitetui.

Tik po antrojo pasaulinio karo per susikūrusias Jungtines Tautos žydamis pasisekė pasiekti, kad 1948 m. gegužės 15 buvo vėl atstatyta Izraelio valstybė, padalinant Palestiną tarp žydų ir arabų.

Astatytoji valstybė turi apie aštuonis tūkstančius kvadratinų mylių, ir tada turėjo apie pusantro milijono gyventojų. Tačiau specialistai apskaičiuoja, kad pavartojus visas moderniasias technikos priemones, Palestinoje būtų galima apgyventi apie šešis milijonus gyventojų.

Pirmasis Izraelio valstybės prezidentas buvo Chaimas, kilęs iš Lietuvos, peritais metais jau miręs. Jis buvo padaręs vertingų išradimų chemijos srityje. Kai jo paklausė kartą, kuo Anglija galėtų atlyginti jam už tuos nuopelnus, jis atsakė: "Man nieko nereikia, bet mano tautai duokite tėvynę."

PULK. J. LANSKORONSKIS ROMOJE

Pulk. J. Lanskoronskis su savo šeima visą spalio mėn. praleido Romoje, studijuodamas muziejus ir monumentus. Ta proga jis aplankė eilę Romos lietuvių. Pulk. Lanskoronskio sūnus Jonas Petras labai sėkmingai baigė Briuselyje Solvay institutą, įgydamas komercijos inžinieriaus diplomą. Duktė Danūtė — Monika studijuoja ten politinių ir ekonominių mokslų fakultete diplomatinės tarnybos skyriuje.

VIRVE PER NIAGAROS KRIOKLĮ

Iš Vokietijos atvykęs į Kanadą W. Schwanzholz, akrobatas virvėmis vaikščioti, pareiškė, kad jis pasiryžęs pereiti virvę viršum Niagaros krioklio. Tačiau vargiai jam pasiseks tai padaryti, nes Kanados vyriausybė prieš porą metų tokius dalykus uždraudė, kai vienas narsuolis su senom guminėm kamerom mėgino nusileisti per krioklį ir daugiau neiškilo.

Schwanzholz seniau Bavarijoje tarp dviejų kalnų viršūnių nutiestai viela pervaziavo motociklu.

TUKSTANČIAI SEKLIŲ GINA BRITŲ IMPERIJĄ (3)

Meilė nuvedė į šnipus

Po šio gražaus laimėjimo sekė didelis pražioopojimas. Sunaikinę daug pavojingų šnipų, leido įsimesti kirvarpai į Amerikos ambasados slaptųjų signalų šifravimo skyrių. Jame dirbo gabus ir talentingas vyrukas amerikietis Kent. Kaip žinoma, valstybės informuoja slaptesniais atvejais savo ambasadorius tam tikrais sutartais ženklais, kurių paslaptis ir raktas labai saugojami ir prieinami tik patikimiems asmenims. Slapčiausi įsakymai yra išvaromi net du ar tris kartus per atskirus slapčius kodus. Tokiems slapčiams raštams saugoti ir skaityti pristatė minėtą amerikietį Kent. Per jo rankas ėjo slapčiausi dokumentai iš Washingtono į Londoną ir atgal. Jis buvo pirmasis, kuris sužinodavo didžiausias karines paslaptis, kokias tik Anglija ir

Amerika tarp savęs dalindavosi.

Dar 1939 m. Kent buvo sąžiningas ir lojalus valdininkas, bet visa jo nelaimė, kad jis linko į pacifizmą ir buvo antisemitas. Pamažėl pradėjo įsitikinti vokiečių varoma propaganda prieš žydus ir pats ėmė galvoti ir net kalbėti, kad pagrindiniai karo kaltininkai esą žydai, geriau sakant — žydų internacionalas, kaip vadino Goebbels.

Vokiečių agentams parūpo jį pakalbinti, nes jo užimama vieta tikrai daug kuo galėjo pasitarnauti nacių reikalams. Vieną naktį "atšitiktinai" jį suvedė į pažintį su grafiene Ona Volkova, buvusio caro admiralo dukterimi, o dabar jau esančia Anglijos piliete ir didžiulio madų salono savininke Londone.

Volkova nebuvo iš pieno plaukusi, bet savo 37 metų amžiumi ir išsilavinimu paspėdė pirmiau meilės, o vėliau ir šnipės spąstus. Ji buvo gambiausia vokiečių šnipė, kokią tik admiral. Canaris, vokiečių šnipų vadas, galėjo tuo metu Anglijoje turėti. Kent šnipinėjimo ne už pinigus, bet iš meilės grafienei ir dėl savo įsitikinimo, nes manė, kad tokiu būdu galys daugiau pasidaryti pasaulinės taikos idėjai.

Kent atliekamas šnipinėjimo darbas buvo labai paprastas ir lengvai prieinamas. Užbaigęs įstaigoje darbą, pasiimdavo namo slapčius dokumentus,

juos perrašydavo, išversdavo, o pačiam Volkovos namuose nufotografuodavo arba mikrofilmuodavo. Pagamintus filmus pasiųsdavo Berlynan vokiečių karo štabui via Italija. Siuntiniai būdavo siunčiami diplomatinio keliu Amerikos ambasada Romoje. Ten specialus asmuo pasirūpindavo paimti ir persiųsti vokiečiams. Tuo metu Italija dar buvo neutrali. Sakoma, kad šis informacijų šaltinis Hitleriui buvęs taip brangus, kad jis visokiais būdais mėginęs nudelsti Musolinio stojimą į karą.

Zinia, kad Kent, nuo karo pradžios ligi areštavimo, tai yra — ligi gegužės 18, 1940, naciams įteikė 1500 slapčių raštų, kuriuose būta slapčiausių davinčių ir datų apie anglų kariuomenės išdėstymą bei pajėgumą namie ir kolonijose; apie karinės gamybos bei fabriku vietas su smulkiais žemėlapiais. Praktiškai Kent buvo lyg vokiečių generalinio štabo atstovas anglų kariuomenėje. Niurnbergo teisme liudijo Keitel, Jodl ir Raeder, kad be Kent patarnavimų būtų buvę vokiečiams žymiai sunkiau 1939-40 metais pasiruošti Prancūziją sutriuškinti.

Volkova ir Kent suklypo per savo neprotinę pasitikėjimą, gal būt dėl to, kad darbas sekėsi lengvai, ir nenujautė, kad anglų Scotland Yardas su Nr. 5 užmetė ant jų akį. Pirmiau juodu patys fotografuodavo namie paslaptis, bet greit nusibodo. Susigundė nešti fotog-

rafui į Fleet Street, kur vienas fotografas turėjo studiją, pagarsėjusią dokumentų kopijomis. Fotografas neįtarė nieko, nes Kentas priminė, kad esąs truputį skubus ir pučtinai slaptas Amerikos ambasada darbelis. Po šio sekė kiti, o sekiai stebėjos, kad romantiškus vakarus jie praleidžia ne kokiuose klubuose, o fotografo studijoje. Policijai bekrantai studiją ir Kent kambarį, viskas išėjo aiškstėn. Tą pačią naktį Churchillio bute buvo sušauktas skubus ministrų posėdis, kuriame aptarta realybė ir pasiūta pūsti miglą vokiečiams į akis.

Kas būtų buvę, jei Kent ir Volkova nebūtų buvę pačiuoti ir pasodinti tamsoje? Tuo metu, kai Hitleris rengė išsodinti savo kariuomenę Anglijos krantuose, nutrūkus žinioms, nežinojo vokiečiai anglų gynybos jėgų. Ta proga Churchillis užsuko propagandą ir pats jai vadovavo apie Anglijos neišdėstymą bei pajėgumą namie ir kolonijose; apie karinės gamybos bei fabriku vietas su smulkiais žemėlapiais. Praktiškai Kent buvo lyg vokiečių generalinio štabo atstovas anglų kariuomenėje. Niurnbergo teisme liudijo Keitel, Jodl ir Raeder, kad be Kent patarnavimų būtų buvę vokiečiams žymiai sunkiau 1939-40 metais pasiruošti Prancūziją sutriuškinti.

Sekliai gina išsijuosę imperiją, bet sunku ir jiems laikytis prieš aukštųjų britų politikų trumparegiškumą, kurie visaip tūpėdami komunizmui, kaskart vis labiau parodo Anglijos didybės saulėleidį. A. Revaitis

PREZIDENTAS PRIDEDA 25.000

Neturi pinigų — nesizehyk, sakydavo seniau Lietuvoje, o Amerikoje dabar dar reiktų pridėti — neik prezidentauti...

Prez. Eisenhoweris gauna metams 150,000. Bet jis su tais pinigais negalį išsiversti. Gaunama alga tik atrodo tokia didelė. Kai iš jos atskaito mokesčius, tai buvęs prez. Trumanas į kišenių įsikisgavo 95,000, o Eisenhoweris dabar tik 55,000. Už praėjusius metus Eisenhoweris turėjęs pridėti iš savo kišenės apie 25,000. Laimė, kad jų turėjo, nes už karo atsiminimus buvo gavęs 475,000. Už tą sumą jis gauna kasmet procentų po 10,000, nors už tuos procentus turi vėl mokėti mokesčius. Jei

paprežidentaus ketveris metus, tai pridės iš savo kišenės 100,000 vien už garbę prezidentauti, neskaitant jau rūpesčių ir nervų, kurių ir pinigais nenupirksi.

Prezidentas Trumanas, išėdamas iš valdžios siūlė, kad kongresas pakeltų būsimajam prezidentui algą, bet respublikonai nesutiko. Nebus gražu darbus pradėti nuo algos kėlimo.

Prezidentas pensijos neišsitarauja. Trumanas išėjęs gauna 112 dol. pensijos kaip atsargos karininkas, o Eisenhoweris tos rūšies pensijos atsisakė. Tačiau Balfui vis tiek nereikis rūpintis buvusiais prezidentais. Prez. Trumanas rašo atsiminimus ir už juos gaus apie pusę milijono. Kai Eisenhoweris išeis, jis turės nemažiau ką parašyti. O tai duos ir pinigų.

Laikrodžiai kalti

Rytų Berlynė buvo suimti trys darbininkai ir uždaryti toje pačioje kameroje.

"Aš buvau suimtas už sabotazą", kalbėjo vienas, "nes atėjau penkias minutes per vėlai į darbą — mano laikrodžis vėlinosi."

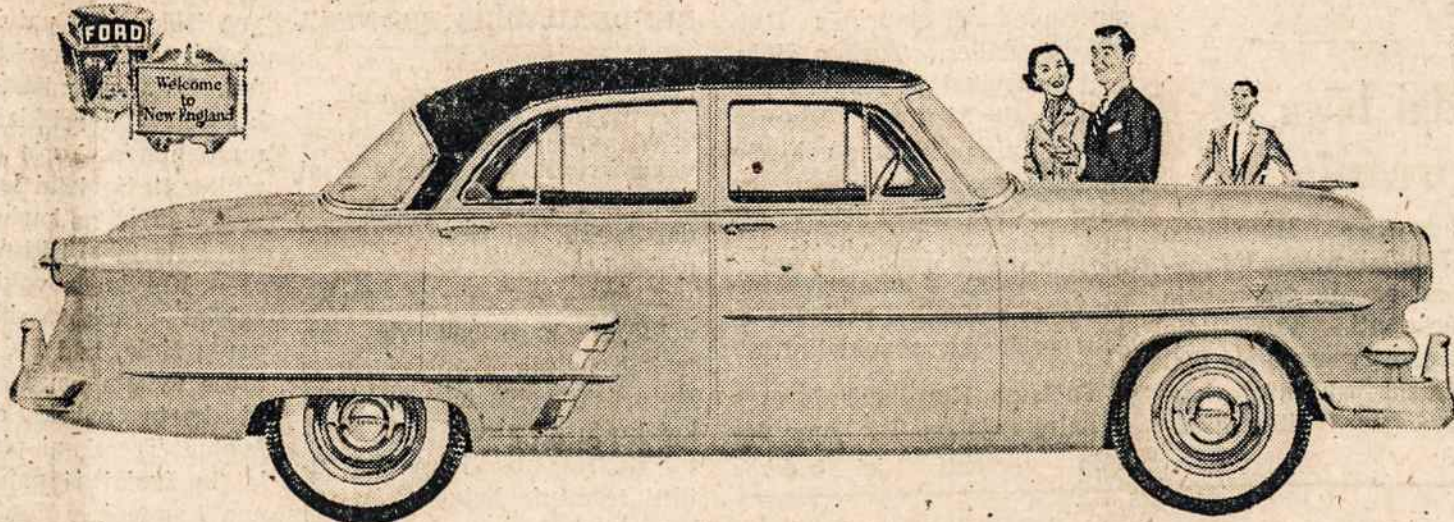
Antras paakojo: "Aš buvau įtarpas šnipu, nes aš atėjau deimtį minučių per anksti į įstaiją — mano laikrodžis skubinosi."

Trečiasis prisipažino: "O aš suimtas, nes visada punktualiai ateidavau į darbą — įtarė kad aš savo laikrodį pirkaus vakaruose."

FRANK RÖHRBACKER, amerikietis, kilęs iš Stamford, Conn., 28 m., boševikų paleistas iš kalėjimo po 8 metų. Jis buvo tarnavęs vokiečių kariuomenėje ir patekęs į nelaisvę.

Fordas už tuos pačius pinigus duoda daugiausia!

Štai "Daugiau Vertu" Fordą padaro kurą taupas automatinis Power pilotas, išjungiamieji pedalai, minkštos guminės pagalvėlės visose sėdynėse ir modeliui pritaikintos priekinės spyruoklės — visa tai tinka visiems Fordams. Jums netenka už tai ekstra nė vieno cento mokėti! Ir tik Fordas savo rūšyje tai turi.

Fordo V-8 yra vienintelis V-8 žemųjų kalnų srityje... motoras esąs kaip brangiųsiuose automobiliuose.

Fordo Six yra Amerikos moderniausias... dar tebėra įkainotas kaip paprastas (jau pasenęs) šeštukas.

Fordomatic Fordas yra pigiausias automobilis, koki tik galite pirkti su pilnai automatinėmis transmisijom.

Fordo Master-Guide yra paskutinis žodis jėginiam vairavimui. Jį taip lengva vairuoti ir pigu išlaikyti. Master-Guide atlieka 75% jūsu darbo — ir kaštuoja mažiau kaip kitų žemos kainos jėginiai vairai.

Pamėgink vairuoti Amerikos "Daugiau Vertu" automobilį Ford

F.O.A.F.

P. S. Jūsų Fordo pardavėjas už pinigus duoda daugiausia perkant ir vartojus automobilis

*Fordas Six su Overdrive laimėjo iš visu šiu metu Mobilgas'o ekonomines rungtynes.

Fordo Master-Guide, Fordomatic ir Overdrive priedai ekstra kaina.

DARBININKAS

THE WORKER

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly

BY FRANCISCAN FATHERS

Entered as second class matter at Brooklyn, N. Y. May 25, 1951, under the Act of March 3, 1879, originally entered as second class matter at Boston, Mass., September 12, 1915.

SUBSCRIPTION RATES

PRENUMERATOS KAINA

Domestic yearly	\$5.00	Amerikoje metams	\$5.00
Brooklyn, N. Y.	\$5.50	Brooklyn, N. Y.	\$5.50
Half year	\$3.00	Pusei metų	\$3.00
Foreign	\$5.50	Užsienyje	\$5.50

Lankraštį tvarko Redakcinė Komisija. Vyr. red. S. Sužiedėlis

Strapsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuožūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir gražinami tikrai autoriams prašant. Pavardė pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Kada tylą yra bailsus šauksmas?

Lapkričio 7 skelbiama nežinomo politinio kalinio diena. Ją skelbia jau žinomi, bet dar likę gyvi politiniai kaliniai, susijungę į tarptautinę federaciją. Tai yra aukos diktatūrinių režimų, ypač trijų didžiųjų ir bausių, paženklinytų bendra žvėries žyme. Dvi iš tų žvėriškų santvarkų — nacinė ir fašistinė — nuėjo praeitin su antruoju pasauliniu karu; viena dar tebesilaiko — sovietinė.

Sovietų Sąjunga, po karo dar labiau išsiplėtusi, lapkričio 7 kaip tik mini savo atsiradimo 36-tąją sukaktį. Kadangi sovietinė diktatūra laikosi ne kuo kitu, kaip tik kančia ir žudymu milijonų politinių kalinių, tai ir nežinomo kalinio diena jungiama su lapkričio septintąja. Tuo norima atkreipti pasaulio dėmesį, kad už bolševikų revoliucinės šventės, už tų raudonų vėliavų, kurias išneša į gatves ir aikštes išginti žmonės pareikšti savo "džiaugsmui" Sovietų Sąjungos laimėjimais, už viso to raudonojo fasado kenčia beteisūs, pavergtas ir sutriptas žmogus, žmogus kalins.

Jis pats nebepali prisitaikyti nei žmoniškumo nei išsivadavimo. Jis ir laisvėn išėjęs, jei tokia laimė jį kada ištinka, dažnai lieka nebylus, kaip tie vokiečių belaisviai, buvę taip pat Sovietų kaliniai, kurių paroda šiame puslapyje aprašoma.

Vienas iš buvusių nacinės diktatūros kalinių, kunigas Stasys Yla, savo prisiminimų knygoje "Žmonės ir žvėrys" rašo: "Sunku kalbėti apie buvusius spygliuotus užtvares. Žmogus vis lieki jautrus tam, kas išgyventa. Dar sunkiau kalbėti apie žmones, kurie už jų buvo. O ten buvo žmonės. Žmonės žvėrių rankose... Šiandien tektų kalbėti apie milijonus, kurie dar bailsiau kenčia. Tie milijonai išgyvena ir dar didesnę pasibaisėjimą."

Taip kalba buvęs politinis kalins, kuris visa savo širdies gelme pajuto, kas yra tas pasibaisėjimas, kuris net žadą užima ir lūpas sučiaupia. Ar gali žmogus žmogų taip kankinti? Žmogus lyg pradingsta tame siaube. Iš jo prasikiša žvėris, kuriam jau nėra kaip reikšti nei neapykantos nei keršto, kaip gyvuliui. Lieka tik sunkus klausimas: kaip gali toks piktas laikytis žemėje ir tarp žmonių? Kaip gali visas kraštas pavirsti viena didele spygliuota užtvara — masiniu kalėjimu?

Prieš tą pikta, buvę politiniai kaliniai kelia savo balsą. Jie reikalauja, kad laisvieji, kuriems kalinio pačiniai dar neuždėti, suprastų, jog ir jie nelieka be atsakomybės, kad sužvėrėjęs žmogus siautėja, pametęs protą ir sąžinę. Jis negalėtų laikytis bė laisvųjų tolerancijos, jis negalėtų kitų pavergęs kankinti be laisvojo pasaulio tautos. Tik dėl to, kad laisvieji bendradarbiauja ir jo posėdžiauja su masinio sovietinio kalėjimo administracija, ji gali žudyti milijonus politinių kalinių, kurių lieka nežinomas nei vardas nei kapo vieta.

Nežinomo politinio kalinio diena nori padaryti tas bailsas kančias labiau žinomas. Gal vadinamųjų teisiųjų sąžinė pabus ir supras, jog nužmogintų kalinių kančia yra tai bailsus mūsų amžiaus šauksmas teisybės?

Gyventi sunkiau negu žudyti

Vokiečių karo belaisvių parodą aplankius

Paroda parodai nelygi. Nelygus todėl ir jos santykis su lankytoju.

Automobilių parodoj mes paprastai pasidžiaugiam naujaisiais technikos laimėjimais. Mes dar pasiteiraujame dėl automobilio kainos ir palyginame ją su mūsų uždarbiu, arba banke gulintiom santuopom. Dažniausiai kiek nuliūde konstatojame, jog naujuoju automobiliu mums dar ilgai neteks važiuoti. O kai kieno veidas gal ir nušvinta, ir jis mato save netolimaite atei ty sėdint prie gražaus automobilio vairo... Tai skirta mums.

Paroda nei tau nei man

Bet peržengęs karo belaisvių parodos slenkstį, susiduri su pasauliu, kuriame nei tavo nei mano "Aš" nėra vietos. Tokia paroda reikalauja užmiršti valandėlei save ir pagyventi ta nuotaika, kurią supa spygliuotos vielos. Už jų gyvena taip pat žmones kaip ir mes, nors jų kaulėti veidai ir rankos, skarmalais apdengtas pušgyvis kūnas ir neleistų spėti, jog jie taip pat priklauso gražiojo Apolono giminei.

I parodą einant, buvo gali-

J. MEDAITIS
Laiškas iš Vokietijos

ma manyti, jog pro šiuos pamiškintus žmogus išgyvenimus prasimuš neapykantos ir keršto šauksmai tiems, kurie juos kankino. Bet apvaikščiojęs visą parodą, to nerandi. Dar daugiau esi nustebintas grįžusiųjų dvasios didumu, kuris atsispindi kukliuose plakatuose.

"Mes netrokštame neapykantos..."

"Metų metus mes vegetavome pačiame žemiausiam žmogiškos būties dugne. Štai dėl to mums buvo galima per savo pačių kančią prisikasti iki visos kančios dydžio. Mums yra žinoma didžioji visų kankintųjų bendruomenė. Ir šioji visų kankintųjų bendruomenė — ne svarbu, ar jie buvo nukankinti ar yra mirę už fašistinių, bolševistinių ar demokratiščių spygliuotųjų vielių — nepajįsta neapykantos... Dėlto mes geriau nutylime tai, kas liko už mūsų. Nutylime net skausmą dėl skurdė mirusių draugų. Mes, kurie kentėjome, netrokštame neapykantos..."

Tie žmonės, 5-8 metus praleidę tarp mirties ir gyvenimo, suprato, jog neapykanta, kur ir kokioj formoj ji beviešpatautų, negali būti pašalinta neapykanta, nes velnias negali būti išvartas per Belzebubą.

Atsiveria visas amžius

Ši karo belaisvių paroda, įvykus Muenchene spalio mėn. pabaigoj, apėmė įvairius vokiečių kareivių darbus jų nelaisvės metu. Laiko atžvilgiu dokumentai siekia net 1814 metus. Vienas vokiečių aprašo, kaip su juo buvo elgtasi ano metu prancūzų karo nelaisvėje. Tai buvo, tarsi, pasisvečiamas svetimame krašte.

Bet karo belaisvių padėtis nuolat blogėjo. Jei pirmojo Didžiojo karo metu su belaisviu buvo šaiktamosi daugiau ar mažiau kaip su žmogumi, tai paskutiniame Didžiajame kare jis atsidūrė daikto vietoj, ir tai beveik nenaudingo daikto...

Belaisvio tragika

Stambiausia minimos parodos dalį sudarė vokiečių karo belaisvių vaizdai iš Sovietų S-gos. Aišku, jog ši paroda yra tik mažas buvusios bailsios tikrovės atspindys. Ir tai keliais atžvilgiais. Viena, tie nedideli prisiminimų dokumentai, slapčia pargabenti namo, nepajęgia išpasakoti viso to, kas už jų slypi. Antra, paroda vaizdavo tik vokiečių belaisvių pergyvenimus. O panašias parodas gali surengti lenkai, rusai ir kiti. Bet ir jos parodytų tą patį — belaisvio tragiką.

I nelaisvę imamas kareivis stovi prieš hamletišką alternatyvą: nusižudyti arba eiti į tamsią, nieko gero nežadančią nežinią. Ir visi, kurie parodoj atstovaujami, pasirinko antrąjį kelią, nes "likti gyventi, — anot vieno belaisvio, — yra sunkiau negu nusižudyti." To apsisprendimo skaudžias pasėkas labiausiai patyrė visi tie, kuriems likimas lėmė keliauti į rytus. Vien tik Jasi lageryje 1944-45 metais likosi amžiams ilsėtis 4320 vyrų.

Parodos eksponatai

Parodoj buvo išstatyti ne tik meniniai darbai, bet ir atsinešti daiktai — mediniai šaukštai, pypkės, skutimosi peiliai, aliuminijaus šakos, turbūt 100 kartų sulopytos ko-

jinės, brezentiniai batai, juodos duonos gabalėlis ir k. Tarp jų pats didžiausias darbas — altorius. Per 5 metus belaisviai padarė visa, kas buvo kunigui reikalinga laikyti šv. Mišioms.

Moterys belaisvės parsinešė sukneles, siūtas iš cukraus maišų, megztinėlius, padarytus iš tvarestomosios medžiagos.

Meniniai darbai atlikti primityviausiais įrankiais. Medžiaga, kurią nuo darbo pavargusios rankos stengėsi apivaldinoti, buvo akmuo, medis, kaulas ar metalo šukė.

Popieris ir pieštukas buvo retas dalykas, ir nedaug kas turėjo laimės, būdamas lageryje, papaišyti. Dėlto dalis grafikos bei tapybos darbų gimė tik grįžus iš belaisvės.

Ant mirties slenkščio

Visų tų darbų tematikos centre stovi žmogus — belaisvis. Šis žmogus yra atsidūręs savo būties "kraštinėj situacijoj", anot Jasperso. Jis vaikščioja mirties paunksmėj. Badas, šaltis ir sunkus darbas nuolat graso pakirsti jo gyvybės siūlą. Bet kas skaudžiausia — jis yra paniekintas žmogus. Praradęs išorinę laisvę, jis tapo nustumtas į daiktu pasaulį, kuriame nėra asmens vertės. Ir neturėdamas jėgos išeiti iš tos padėties, jis neigia ją bent vidiniai: ilgesio sparnais skrenda jis namo žinodamas, jog tik ten, atgavęs laisvę, jis gali būti vėl žmogum su garbe ir verte.

Sukilkite prieš neapykantą!

Paroda giliai paleičia jos lankytoją. Ji verčia susimąstyti ir paieškoti to blogio, griaunančio žmogaus egzisten-

Kan. J. Končius atkreipė amerikiečių dėmesį į vargstančius Europoje

Spalio 28 d. New Yorke, Carnegie Endowment International Centre patalpose buvo didžiųjų Amerikos šalpos organizacijų metinė konferencija, kurioje dalyvavo apie 80 stambiųjų Amerikos valdžios pripažintų šalpos organizacijų atstovų ir nemaža valdžios pareigūnų šalpos reikalams. Konferencijoje lietuvius atstovavo Balfo pirm. kan. J. B. Končius ir reikalų vedėjas P. Minikūnas.

Iš padarytų pranešimų išryškėjo, kad šalpos organizacijų didžiausias dėmesys nukreiptas į šelpimą rytų Vokietijos, Graikijos, Izraelio, Indijos, Pakistano, Korejos ir kitų Azijos kraštų. Atrodė, kad eu-

GEN. M. RIDGWAY grįžo į Washingtoną iš kelionės po Tolumuosių Rytus. Sveikinasi su žmona. Apačioje Matthew Ridgway Jr., 4 m.

ropiečių tremtinių klausimas laikomas kaip ir baigtas. Konferencijai baigiantis, kan. J. B. Končius paprašė balso ir savo karšta ir ilga kalba nupiešė praėjusio karo tremtinių dabartinę padėtį. Jo išskeltus faktus patvirtino ir kiti dalyviai.

(nukelta į 8 psl.)

Put Christ in Christmas - With a Nativity Set from

WALSH'S CHURCH GOODS
164-01 89th Ave., Jamaica, N. Y.

MOKYTOJAS ABELTINIS

KARLIS SKALBE

Lapkričio 18 d. latvių tauta švenčia savo nepriklausomybės šventę. Ta proga spausdiname Karlio Skalbės novelę — Mokytoją Abeltinį. Mums šis autorius gerai pažįstamas kaip pasakų rašytojas; daug jų buvo išverstas į lietuvių kalbą. Tačiau jis rašė ne tik pasakas, bet ir eiles ir noveles.

Mokytojas Abeltinis atsikėlė iš lovos, kurion buvo atvirtes pagulėti, ir priėjo prie stalo.

Paėmęs knygą, jis atskleidė ją ir, vaikščiodamas po kambarį, pradėjo skaityti. Bet staiga blōškė knygą ant stalo ir ėmė bėgioti, lyg sužeistas žvėris.

— Kam man tos visos skaisčios mintys? Ar man reikia džiaugtis tik dėl to, kad galiu jas galvoti? Kokia nauda iš jų, jeigu aš negaliu jas paversti didele, skaidria liepsna, kuria visi galėtų susišildyti? Ar man verta jas galvoti, jeigu aš negaliu jų panaudoti savo darbe?

Pats buvo kurį laiką gilio provincijos mokytojas, tad gerai pažino mokytojų gyvenimą, kurį ėia ir vaizduoja dar prieš pirmąjį Pasaulinį karą. Kartu, kaip matysite, ši mokytojo dalis tokia panaši ir į Lietuvos kaimo mokytojų dalia.

Galbūt, kitais metais aš jau nebebūsiu mokytojas...

Skaisčių minčių pilnas jis pernai rudenį buvo pradėjęs mokytojo darbą. Jis tada aiškiai nuvokė, ką turi daryti, ir jo darbas buvo ištisa galinga, skambi daina. Lyg upė, pilna žiedų, ji plūdo iš jo širdies. Ir visas gyvenimas jam atrodė toks aiškus, suprantamas ir pilnas prasmės.

Bet vieną pilką dieną jo upė buvo sudrumsta.

★

— Kas yra mano darbas? — klausė jis pats save.
— Lyg vaikas sėdžiu aš pa-

jūryje ir statau iš smėlio šventoves ir bokštus. Prieina grubus praeivis, nuvaro mane šalin ir sugriauna mano šventoves. E! Ir ar ne vis viena? Plūstels iš jūros banga ir nuplaus mane draugė su visais mano bokštais. Viskas yra nepaprastai menka prieš pačią amžinybės bangą.

Ir todėl aš gyvenu nelaimingas, vienas! Aš įsivaizduoju nežinia ką ir esu nelaimingas. Reikia gyventi taip, kaip gyvena gėlės ir žolės. Jos džiaugsmingai geria tas sultis, kurias duoda žemė, auga, žydi vasaros saulėje, vysta ir ramiai be murmėjimo nusvyra žemėn ir sutrūnija. Kodėl aš esu geresnis ir išmintingesnis negu kuri pievų žolė? Ji nuvyta per vieną vasarą, o aš gyvenisiu porą dešimčių...

Praeis tūkstančiai ir milijonai metų, ir naikinimo jėga nušluos nuo žemės žmogų ir viską, ką jis maitino savo širdies krauju.

E! Viskas niekai! Reikia gyventi! Reikia gyventi su kiekvienu akmenėliu, su kiekvienu miško medžio šakele. Reikia susilieti su visata!

Abeltinis paėmė kepurę ir išėjo laukan.

Buvo balandžio mėnesio pabaiga. Iš žemės lindo jauni, gležnūs daigai. Nuogus alksnius ir beržus apkabino pirmoji pavasario šiluma.

Rudi pumpurų apvalkėliai buvo prasiskleidę ir iš jų žvalgėsi geltonasai lapų žalsvumas.

Mokytojo širdis buvo kupina gerų, švalesnių jausmų. Su malonumu jis įkvėpė pakvėpusį orą ir džiaugdamasis žiūrėjo į pusiau prasiskleidusį pakelės lapą, ir per baltus žvirgždus skersai vieškelį plūstantį siaurutį upelį, į geltoną purienos žiedą papievėj, į nukritusių rusvą alksnio šakelę ant tako.

— Gyvena, gyvena! Jie visi gyvena taip pat, kaip ir aš: ir puriena, ir pakelio žolė, ir alksnio šakutė. Kuo aš esu didesnis už juos? Aš būčiau kvailys, jeigu skirčiau nuo jų! — kalbėjo mokytojas drėgnomis akimis.

Jis išėjo miškan, išsitiesė žolėje ir stebėjo, kaip pušų viršūnėmis lėtai slinko balti debesėliai, lyg lengva, minkštai iškedenta vilna.

Tada jis atsigulė kniūpsčiaus ir, rankomis pasirėmęs, žiūrėjo pro žolės į žemę.

Tarp tamsios žemės grums-

telių mirgėjo maži, maži žvirgždėliai. Ten dygo širma samanėlė, ten skruzdė, aukštai iškėlus, nešė nukritusį pušies spyglį, ten "Dievo karvytė", raudonuos sparnelius kilnodama, lipo ant žolės lapelio, kad galėtų nuskrusti aukštyn.

Abeltiniui patiko visa tai stebėti.

Ten po žole, buvo savotiškas mažas pasaulis. Ar kas nors pažvelgė į jį?

— Gyvena!... Gyvena! — šnibždėjo mokytojo lūpos, ir jo didelės, tamsios akys su giliu susijaudinimu žiūrėjo pro žolės.

Kažkas šiltas, jaudinąs kilo aukštyn ir jo krūtinėje.

Atsikėlęs jis pasišokinėdamas ėmė eiti mišku. Jis buvo tartum pasigėręs nuo savo jausmų. Skaidriomis srovėmis tekėjo jie ir ritosi deimanto lašais, lyg skaidrus vanduo per ką tik iš šaltinio ištraukto pažaliavusio kibiro kraštus. Jis brido žolėmis, lindo pro nukarusius eglių šakas, perėjo kvėpiantį beržų atžalyną, ir atsidūrė į kelią pievos pakraštį.

Ten stovėjo didelis, senas beržas, gumbuota žieve, kurion buvo įstatyti trys alksnio liežuviai, o jų apačioje, ant

tai valgomas daiktas, ar ne? Aš, aišku, nesu valgomas. Bet galbūt, ji bijosi, kad aš jos neliesčiau, — galvojo Abeltinis.

Tada jis pajudino purieną lazda. Varlė išsigando, spruko ir pasislėpė už žemės grumso.

Dar ilgai Abeltinis, gulėdamas kniūpsčiaus, žiūrėjo į šaltinį!

Staiga šaltinėlis patamsėjo ligi dugno, ir lietaus lašėliai išstirpdami ėmė kristi į vandenį.

Abeltinis pakėlė galvą. Jam nepastebint buvo užėjęs lietus.

★

Jau temo, kai Abeltinis, visai sušlapęs, parėjo namo.

Jis buvo permirkęs, bet neįjautė to. Jo širdis dar vis tebebuvo pilna jausmų, lyg tas ligi kraštų prisemtas indas. Vos tik kryptelsi — tuoj liejasi.

Abeltinis buvo įėjęs pro užpakalines duris ir ėjo pro virtuvę.

Prie židinio ant malkų krūvos sėdėjo jo šeimininkė Marytė, taip pat sulyta, basa, atkišusi šlapias kojas ugnies link, kurią ji ką tik buvo užkūrusi. Apie juodus pliauskų galus šokinėjo mažos, raudonos liepsnelės.

(bus daugiau)

Visų tautų seminarija

Grigaliaus universitetas—šventųjų ir popiežių mokykla

Romoje tarp Venecijos aikštės ir Trevi tvenkinio, i kuri prietaringi turistai meta pinigėli, idant vėl galėtų Amžinąjį Miestą aplankyti, stovi modernus barokinis pastatas. Tai Grigaliaus Universitetas — Pontificia Universitas Gregoriana. Kiekvieną vidurdienį, kai čia būna paskaitos, iš jo pasipila šimtai jaunuolių, kunigiškais rūbais apsvilkusių, ir išsisklaido siaurose Romos senmiesčio gatvelėse. Tų jaunuolių tarpe pamatysį juodų afrikiečių, geltonųjų kiniečių, saulės nudegintų baltųjų pietiečių ir baltutėlių šiauriečių — jaunuolių iš visų kontinentų. Rasi ir lietuvių—šv. Kazimiero kolegijos auklėtinių. Kiti taip pat turi savo tautines kolegijas, iš kurių atėina aukštojo teologijos mokslo semtis Grigaliaus Universitete. Jam šiomet jau 400 metų suėjo. Sustokime ties ta garbin-ga sukaktimi.

Šventojo ispano įžiebta ugnis

Grigaliaus Universitetas, tie-są sakant, galėjo savo aukšne sukaktį dvejis metais anks-čiau minėti. Mat, pradžią jam davė šv. Ignas iš Loyolos, Jė-zaus Draugijos (Societas Je-su) kūrėjas, įkūręs Romoje vadinamąją gramatikos mo-kyklą kunigams paruošti. Tuo metu reikėjo gerų, šviesių ir ugningų kunigų reformacijai atremti, ypač germaniškuose kraštuose. Tad po metų dar įsteigta Germanų kolegija (Germanicum), kur būsimieji kunigai galėjo prisiglausti, at-vykę iš savo krašto, o 1553 m. pradėtas ir pats mokslo darbas. Jis taip gražiai sekėsi, kad 1584 m. šv. Igno sukurtas mokslo židinys buvo perkeltas į didesnius, naujai pastatytus rūmus ir pa-ties popiežiaus Grigaliaus XIII iškilmingai antru kartu atida-rytas. To popiežiaus vardas, su-rištas su kalendoriaus reforma, liko ir universitetui visam lai-kui.

Mokslo švyturys isiliepsnoja

Iš šv. Igno pradėtos užuo-mazgos išaugo stambi ir garsi aukštojo mokslo įstaiga, i ku-rią buvo sutelktos pačios ger-iausias jėzuitų pajėgos. Jie visą laiką Grigaliaus Universi-tetu ir rūpinosi, kol Jėzuitų Ordinas buvo uždarytas (1773). Profesorius tada pakeitė kunigai pasauliečiai, bet kai jėzuitai atsikūrė (1824), jie vėl perėmė vadovavimą u-niversitetui. Darbą teko nu-traukti tikrai 1848-9 m., kai masoniška Italijos valdžia konfiskavo rūmūs, nusavino Jėzuitų biblioteką ir net pats popiežius turėjo pasitraukti iš Romos. Tiems suvaržymams praėjus, darbas buvo atnaujin-tas Borromeo rūmuose, o 1930 metais išaugo dabartinis mo-derniškas pastatas.

MELSKIS SU BAZNYČIA

Visų sekmadienų ir dides-nių švenčių mišių maldas lietuviškai ir kitų daug mal-dų bei giesmių rasi malda-knygėje

Būk mums malonus

Parėngė

PREL. F. BARTKUS
413 pusl. Kaina \$2.00

Užsakymus siųsti

DARBININKAS
680 Bushwick Ave.
Brooklyn 21, N. Y.

KUN. A. NEKRAŠAS

Laiškas iš Romos

Grigaliaus Universitetas da-bar turi 8 fakultetus, įvairius institutus, didelę 600.000 tomų biblioteką, leidžia keletą pe-riodinių mokslo žurnalų. Jame dėsto ir mokosi apie 60 tautų kunigai iš 493 vyskupijų ir 87 ordinų bei kongregacijų. Pa-saulyje nėra kito tokio religio-nio mokslo centro. Grigaliaus Universitetas atspindi K. Bažnyčios universalumą.

Šventųjų vardai aukso knygoje

Iš Grigaliaus Universiteto ligi šiol išėjo ne tik profeso-riai, žymūs mokslininkai, ra-šytojai, misionieriai, bet visa eilė popiežių, vyskupų, šven-tųjų, kankinių. Universiteto aukso knygoje yra 7 šventųjų ir 30 palaimintųjų vardai. Tik vieno ispanų pilietinio karo metu žuvo apie 100 šio uni-versiteto auklėtinių. Šimtai kardinolų bei vyskupų ir 13 popiežių gavo čionai mokslinį išsilavinimą. Tarp 1824 ir 1953 metų iš auklėtinių buvo vėliau pakelti 574 į vyskupus ir 77 į kardinolus.

Popiežiai visą laiką ypatingą dėmesį kreipė šiai aukštajai teologijos ir filosofijos mo-kyklai. Grigaliaus XIII ją va-dino visų tautų seminarija, Pijus XI — brangiu jo širdžiai universitetu, o dabartinis po-piežius Pijus XII yra. Grigaliaus Universitetui palinkė-jęs: "Tesutelkia Viešpats, kad iš to universiteto į apaštalavi-mo dirvonus išeitų vis nauji būriai jaunų kunigų, kurie su-gėbėtų sujungti mokslo gilumą su troškimu gelbėti sielas, ku-rie ne savo, bet Jėzaus Kris-taus garbės ieškotų, kurie E-vangelijos šviesai nešti negailė-tų jokių pastangų, kurie, rei-kauliu esant, mokėtų sudėti ir gyvybės auką."

Lietuviai Grigaliaus Universitete

Man nėra dar gerai žinoma, kada pirmieji lietuviai buvo į-rašyti į Grigaliaus Universite-tą. Yra žinių, kad jau praėju-sio šimtmečio viduryje buvo iš Lietuvos kilusių studentų, ku-rie tačiau save lenkais užre-gistravo. Praeito amžiaus gale ir šio šimtmečio pradžioje uni-

versiteto knygose galima už-tikti grynai lietuviškų pavar-džių. Kadangi tuo metu Ro-moje neturėta savo pastogės, tai studentai gyveno pas sve-timuosius. Vokiečių kolegija lietuviams rezervavo vieną laisvą vietą dar prieš Didįjį karą. Nepriklaus. Lietuvos lai-kais jau visos būrelis kunigų studijavo Amžinajame Mieste. Jaunesnės kartos mūsų hie-rarchai bei daug seminarijų ir teologijos fakulteto profesorių savo studijas buvo baigę ar gilinę Grigaliaus Universitete.

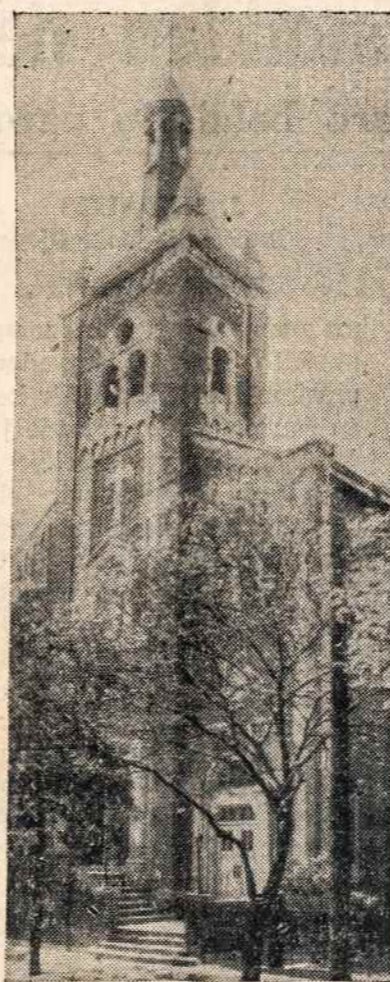
1945 metais lietuvių kunigų bei klierikų didesniai skai-čiai atsiradus Romoje, prel. L. Tulabai rūpinantis ir a.a. prel. A. Briškai finansuojant, buvo įgyti dabartiniai šv. Kozimiero kolegijos rūmai, kur prisi-glaudžia lietuviai, studijuo-jantieji garsiaje Grigaliaus Universitete.

ZMOGAUS AMŽIUS IR KŪRYBA

Žmogaus kūrybinės galios reiškiiasi ne vienodai. Vieni pačioje jaunatvėje suvinta kaip žaibas ir daug nuveikia, kol staiga užgesta. Jaunatvė yra atlikusi didelių žygių, su-kūrusi didelių kūrinių.

Štai Napoleonas, būdamas 24 metų, nugalėjo Italiją, o Bayronas ir Rafaelis mirė 37 metų. Newtonas didelių atradi-mų padarė turėdamas 25 me-tus. Liuteris 25 metų jau pasid-arė reformatorius. Šv. Ignas Loyola svarbiausias keliones atliko 30-ties metų. Viktoras Hugo 15-kos metų parašė tra-gediją, Goethe — 12 metų, o Listas 12-kos metų jau skam-bina publikai.

Kiti tik subrandinę savo jė-gas pasireiškia didžiaisiais darbais. Homeras, pasenęs ir apakęs, parašė "Odiseją". Vie-nuolis Petro, senukas, sušaukė Europos riterius kovoti su mu-sulmonais Palestinoje. Valing-tonas laimėjo garsiausi mūšį, būdamas 80 metų. Newtonas 83-jų metų rašė svarbiausius savo mokslo komentarus. Gal-lėjus turėjo 70 metų, kai su-sekė judėjimo dėsnius. Jokū-bas Voltas išmoko vokiečių kalbos, būdamas 90 metų. Grantas ligi 42 metų buvo vi-sai nežinomas ir niekur ne-pagarbėjęs. Bismarkas aukš-

Šv. Kazimiero bažnyčia Philadelphia, Pa.

čiausios politinės galios pasie-kė 80 metų. Liudovico 115 me-tų pačioje jaunatvėje suvinta kaip žaibas ir daug nuveikia, kol staiga užgesta. Jaunatvė yra atlikusi didelių žygių, su-kūrusi didelių kūrinių.

Tad joks amžius nėra kliu-tis, ko nors didesnio siekti ir laimėti. Kas ryžtasi, visada ko nors pasiekia, bet daugumai trūksta drąsos. Jie užsikasa ir dingsta kasdienybėje.

Br. Zum.

ISRADĖJAI IR ISRADIMAI

● Kingsley, metodistų ku-nigas Wilsonė, buvo reikalingas pinigų bažnyčiai remon-tuoti. Kur jų gauti — negalėjo sugalvoti. Pagaliau nusprendė padaryti pagal evangelijos pa-lyginimą. Jis sušaukė savo ti-kinčiuosius, išaiškino visą rei-kaulį ir padalino jiems 900 do-lerių, kiekveiam po 10, pra-šydamas taip paleisti į apy-vartą tuos pinigus, kad jie duotų kuo daugiausia pelno. Daugumas nusipirko gėlių sėk-lų, išaugino gėles ir jas par-davė. Akcija davė apie 5000 dol.

● Bostono laikraštyje moki-nė J. van Lunwin skundėsi, kad ji su draugėmis bijojosi eiti į mokyklą, nes kelias eina per mišką, kuriame medžioto-jai jau nušovė porą malkų kir-tėjų, porą arklį ir vieną ož-ką. Tačiau mergaitės buvusios išradingos: eidamos per mišką jos sugalvojo taip triuksmaiti ir ūkauti, norėdamos iš tolo duoti ženklą medžiotojams, kad jos ne ožkos, nors jos to-kios ir atrodytu.

● Apie kardinolo Spellmano kelionę į Koreją pasakojama

L. BENDRUOMENĖS RADIO VAKARAS PHILADELPHIJOJ

LB radijo vakaras

Lapkričio 14 LB ir Lietuvių klubas sutartinai rengia didelį radijo vakarą, 928 E. Moya-mėnsing Ave. Programa bus labai įvairi, visiems bus malo-nu pasigrožėti ir pasidžiaugti. Be žymiausių vietinių meninių jėgų, dalyvaus iš New Yorko aktorius Kazys Vasiliauskas, kuris praves visą programą. Jis taip pat duos savo gražios programos. Pradžią 6 val. vak. Pirmiausia bus vaišės, o 7 val. vakaro prasidės progra-ma, dalyvaujant solistei Juzei Augaitytei, lietuvių ansamb-liui, vadovaujamam p. Kauli-nio, ir lietuvių taut. šokėjų grupėi, vad. I. Karalienės. Šo-kiams gros B. Butkaus orkes-tras. Kadangi tai pirmas toks LB parengimas savo radijo programai paremti ir pagerin-ti, tad laukiama labai daug lietuvių. Visi dalyviai praleis gerai laiką ir parems lietuviš-ką savo bendruomenės veiki-mą.

Gražus Balfo susirinkimas.

Balfo skyriaus metinis susi-rinkimas įvyko lapkričio 1, šv. Kazimiero par. salėje. Pri-imta veikimo apyskaita, kuri praeitais metais davė nemažą pelną lietuviškai labdarystei—virš 1000 dolerių. Išrinkta nau-ja valdyba. Susirinkimas baig-tas jaukia arbatėle. Pastaruo-sius dvejus metus sėkmingai pirmininkavo p. Bachas. Jis vienbalsiai išrinktas ir į nau-jąją valdybą. Valdyboj sutiko būti garbės nariu ir prel. I. Valančiūnas. Gaila, kad susi-rinkime nedalyvavo daugiau narių. Susirinkimą pagerbė ir

nuolatinis Balfo rėmėjas, Cen-tro Valdybos direktorius p. A. Kanin.

Naujas laikas LB radijo programos

LB radijo programa duo-dama dabar kiekvieną sekma-dienį 3:30 p.p. Šis laikas labai geras ir programa aiškiai gir-dima. LB radijo programa su-silaukia vis daugiau ir daugiau rėmėjų. Programa patinka, nes ji yra įvairi, visų laukiama ir visiems lygiai naudinga.

Nauja vyčių valdyta

Vyčių metiniame susirinki-me lapkričio 1 d. išrinkta nau-ja valdyba, kurios pirm. sek. E. Šaulytė, vic. p. J. Bigenis, sek. E. Lukošius, fin. sek. X. Puo-džiūnas, izd. M. Grobloski. At-einančią savaitę jie pradeda

organizuoti jaunesniuosius vy-čius ir tikisi sudaryti didelę ir veiklią jų kuopą.

Išvyko kun. Pr. Bajerčius.

Jis apie 3 mėnesius talkino šv. Kazimiero parapijai. Da-bar išvyko į New Philadelphia pavaduoti susirgusį kun. A. Belskų, o vėliau kelsis į East-ton, Pa., kur gavo naują pas-kyrimą. Pasisekimo naujose pareigose.

Stiprėja choras

Lietuvių ansamblis, vad. L. Kaulinio, nuolat stiprėja. Ypač choras sulaukia vis daugiau ir daugiau narių iš jaunimo. Džiū-gu, kad taip ilgai veiks Phi-ladelphijoj choras, galės ir to-liau tarnauti mūsų lietuviškai Philadelphia bei apylinkės vi-suomenei. X.

ŠV. KAZIMIERO lietuvių bažnyčios Philadelphijoje vidus, atnaujintas po 1951 m. lapkričio 11 d. gaisro. Atnaujintoje bažnyčioje pamaldos pradėtos laikyti 1953 m. sausio 18 d. Prieš 33 metus bažnyčia taip pat buvo gaisro stipriai paliesta ir beveik sunaikinta. Ji atstatyta 1933. Šv. Kazimiero pa-rapijai vadovauja prel. Jg. Valančiūnas.

čiai šiandieninės formos dvi-ratis yra 19 amžiaus išradimas (Drais ir kt.) Prancūzas Micheau pirmasis išrado peda-lus 1855.

1950 rašo: Dviratis buvo iš-rastas rusų baudžiauninko Ar-matavo. Jis pagamino daugel dviračių, ir vienas iš jų buvo pademonstruotas 1801 Mask-voje. Caras jam atlygino, o jo įpėdinis atleido iš baudžiavos. Vakaruose su dviračiu susipa-žinta daug vėliau.

Švedų išradimas apie kavą ir arbatą

Kai 18 amžiuje paplito Eu-ropoje kava ir arbatą, kilo gin-čas, katras tų gėrimų yra svei-kesnis. Švedijos karaliui Gus-tavui III atėjo puiki idėja iš-mėginti su nusikaltėliais. Buvo kaip tik du broliai dvynukai nuteisti mirti už žmogžudystę. Karalius pakeitė jiems mirties bausmę į kalėjimą iki gyvos galvos, jei jie sutiks vienas gerti kavą, antras arbatą. Abu du nusikaltėliai sutiko ir neblogai jautėsi, nes sulaukė gilaus amželio. Kai arbatos gėrėjas, sulaukęs 83 metų, pirmas mirė, švedai buvo įti-kinti, kad kava sveikesnė. Ir švedai dabar laikomi didžiau-siais kavo gėrikais.

Atjauninimo vaistas (SAC serumas) platesniu mastu pra-dėtas gaminti Kuboje. Jis su-darytas pagal nurodymus prof. Bogomolcto, kuris savo laikų yra gydęs ("atjauninęs") Sta-lingą. Atjauninimas remiasi tuo principu: iš sąnariu jungiamo-jo audinio pagamintas seru-mas atjaunina lasteles ir krau-vo apytaką.

Skleisk Lietuvos kankinių garsą tarp svetimauciu, pa-dovanodamas T. Narbuto iš-leista, gražiai iliustruotą knygęle

"4 MARTYRED BISHOPS"

Kaina tik 10 c.
Imant po 100 egz. ir daugiau — 7,5 c.
Užsakymus siųsti:

DARBININKAS
680 Bushwick Ave.,
Brooklyn 21, N. Y.

"Visiems, kurie ryžtasi vanagams nudažyti pirštus, pelėdoms pape-ti paausius, iš pikčiausiu raganu, kurios šiandien pasaulį balgia paversti plūstančių asaru ir ne-įspasakytų kentėjimų vieta,—at-imti kiekviena, dar nespėta su-doroti būtytė" —

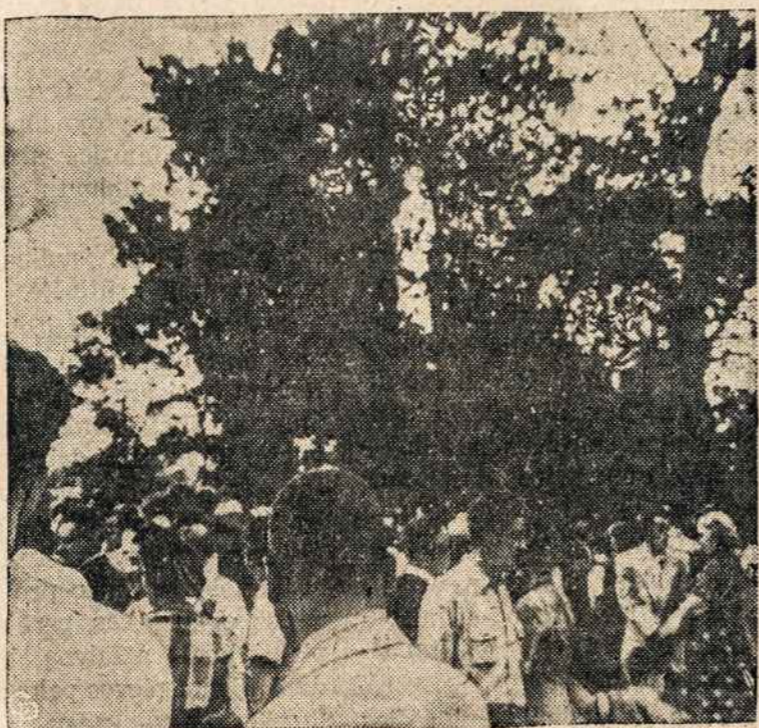
reikia įsigyti
JURGIO JANKAUS

PO RAGANOS KIRVIU

102 p. Kaina \$1.50

Užsakymus siųsti:

DARBININKAS
680 Bushwick Ave.
Brooklyn 21, N. Y.

PHILADELPHIJOJE, Fairmount parke, plūdo minios, pasklidus gan-dui, kad dvi mergaitės mačiusios apsiroiskiant Dievo Motiną. Viena iš jų jau nežino, ar matė, kifa dar abejojta. O čia fotografo aparatas rodo, kaip medžių šakos sudaro moters pavidalą.

"Pirmiausia uželk pas Adomą"
Būsi greitai ir mandagiai aptarnautas.
VISAI SAVO DRAUDIMO IR REAL ESTATE REIKALAIŠ
Adam Realty Co.
1140 EAST JERSEY ST.
ELIZ., N. J.
Adam Stankūnas EL. 4-1570

Aušros Vartai prie šv. Lauryno upės

Pasikalbėjimas su tėvu J. Kubiliu, S. J.
Aušros Vartų parap. klebonu Montrealy

Kristaus Karaliaus šventėje teko užklysti į Montrealį. Tai pats didžiausias Kanados miestas, sutelkęs jau pusantro milijono gyventojų ir vis dar tebeaugas. Nuo vienos aukštos kalvos, kur šv. Juozapui yra pastatyta didinga šventovė, akys miesto ribų nežiūri. Miestas atrodo kaip marios, iš kurių kyšo bažnyčių bokštai ir kauburiai lignoninių, fabriku, mokslo įstaigų, viešbučių ir kitų stambių pastatų. Pačiam mieste, jo gyvenamajame, teka srovė automobilių ir žmonių, kunkuliuoja kaip putoti verpetai šv. Lauryno upėje, kuri pro čia liejasi į Atlantą. Atlantu atitekėjo į Montrealį ir nemaža lietuvių dar senais laikais ir po praėjusio karo. Sako, galėtų viso būti arti 10,000.

Pirmasis Montrealyje mane pasitiko tėvas J. Kidykas S. J., pasiėmęs beveik iš paties New Yorko traukinio ir nusivežęs į Aušros Vartų kleboniją. Važiudami užsukome dar į rytmečio turgų su milžiniška hale, pakvipusia nuokusiais vaisiais ir daržovėmis. Vienur kitur matėsi kukščės gėlių, prisirpusių rudens saulės. Jų reikėjo Kristaus Karaliaus šventėje altoriui papuošti. Montrealyje jos gana brangios, bet lieknos ir grakščios, kaip prancūzų kalbos skambėjimas.

Montrealyje prancūzų kalba visur maišosi su angliškąja. Vienur gatvių ir pastatų užrašai tik prancūziški, kitur tik angliški, dar kitur — abeji. Taip pat ir užkalbina tave viena ar kita kalba — susigauk kaip nori. Man to malonumo neteko patirti, nes turėjau geras vadovas. Kai tėvas J. Kidykas S. J. paleido iš savo globos, prie kitų rūpesčių nubėgęs, pasiėmė mane tėvas J. Kubilius S. J., išvežiojęs po visą miestą. Sukome ir pro didelius miesto centro namus ir pro nedideles, miesto pakraščiuose sutūpusias vilas, vienur kitur užtaikydami ant lietuvių. Žinoma, neatitiktinai. T. J. Kubilius S. J., Aušros Vartų parap. klebonas, nuolat lanko savo parap. klebonus: vienur nuveja jį šeštadienines mokyklos rūpestis, kitur — rūpestis pasistatyti naują bažnyčią, dar kitur — pakliuvusi į bėdą kūrį lietuviška šeima. Vieną tokią teko kartu lankyti.

Dairantis po miestą, visur matėsi kaip jis auga, stėpiasi, šaukiasi vis naujų darbo rąkų, kurios stato ir stato — namus, fabriku, įmones, lignonines. Kur prieš metus kitus dar buvo ganyklos ar farma, parduodama už 25.000 dol.

KNYGA KIEKVIENAI ŠEIMAI

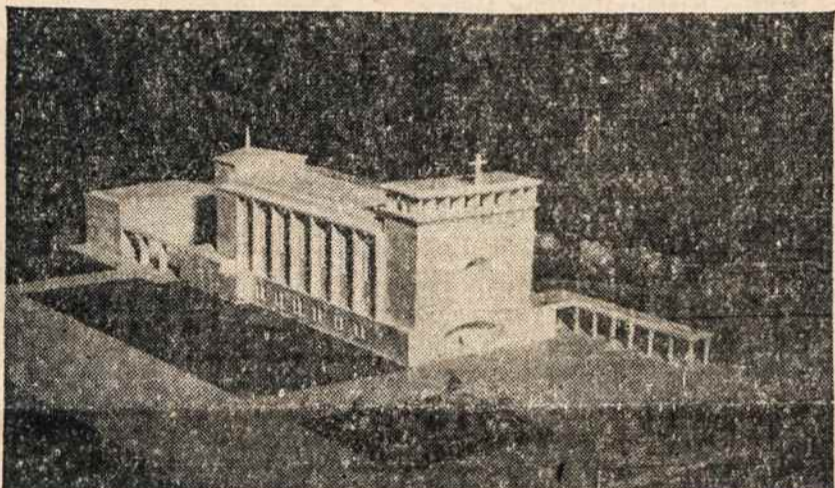
Kun. Dr. Jono Gutausko

Vaiko Dievas ir religija

Religinis vaiko auklėjimas ryšium su jo dvasine raida
I dalis: vaiko kelias į pasaulį — dvasinis ir fizinis vystymasis;
II dalis: vaiko kelias į religiją — religinis brendimas;
III dalis: religinis vaiko auklėjimas šeimoje ir mokykloje;
IV dalis: ypatingieji religinio auklėjimo uždaviniai. Knyga tėvams, mokytojams ir tiems, kurie domisi vaiko psichologija.
328 ir VIII psl. Kaina \$3.
Užsakymus ir pinigų siųsti:
Spaudos B-vė "Žiburiai", 941 Dundas St. West, Toronto, Ont., Canada

dabar jau tiesiasi gatvės ir rikiuojasi namai. Nupirkta farma apsuksiam biznieriui per dvejus metus sukišo į kišenę 300.000 dol. Viename iš tokių augančių rajonų kuriasi ir nauja lietuvių parapija.
Dabar jos centras tebėra dar Willibrord gatvėje. Tai angliškos parapijos mūrinis apšviestas pastatas dvejų aukštų. Apačioje lietuvių jėzuitų yra įrengta koplyčia, viršuje — klebonija. Į ją reikia lipti iš lauko mediniais siūbuojančiais laiptais ir pereiti paauglių pripildytą salę. Čia jie dažo biljardą ir patys daužosi triukšmingais žodžiais. Už to bildeo įrengti trys kambarėliai, pirmą Vokietijos stovyklų popierines pertvaras. Ir ankšta ir ramybės nėra. Man knietėjo sužinoti, kaip tas lietuvių naujakurių gyvenimas prasidėjo ir kur jis veda. Dėl to prisitaukiau prie Tėvo J. Kubiliaus ir ėmiau kamantinėti.

— Ar seniai, tėve, esate tam šauriniam "Paryžiui"? — paklausiau žinodamas, kad iš Paryžiaus yra čia atvykęs.
— Bus jau ketveri metai —

AUŠROS VARTŲ bažnyčios projektas, kurio metmenis sudarė arch. Kulpavičius, o išbaigė arch. Jean Petrucci.

atsakė. — Atvykau 1951 m. rugsėjo 1, o sekantį sekmadienį jau turėjau kur nors lietuviams laikyti pamaldas. Tokia buvo Montrealio kardinolo Paul Leger valia. Jis kvietė tam, kad pietvakarių Montrealyje būtų įkurta nauja lietuvių parapija, nes senoji šv. Kazimiero bažnyčia, kur klebonauja kun. J. Bobinas, visų lietuvių neapima. Man pačiam reikėjo susirasti vietą pamaldoms. Iėjau į miestą klaidžiojti, kol užtaikiau ant a. a. Monsg. Elliot, šv. Willibrord parapijos klebono, iš kurio ir gavome nuomotą tas patalpas. Jos buvo baigiamos apšviestos; dabar kiek aptvarkytos. Paskui pradėjome dairytis naujos vietos bažnyčiai ir klebonijai statyti. Pasirinkome Verduno priemiestį.

— Mačiau ten vienas pasta-

Žinios iš lietuvių gyvenimo Vokietijoje

Luebecke susituokė Vincas Raudonaitis su Lena Gustaitė. Vestuvėmis džiaugėsi visa Luebecke — Artillerie Kasernetremtinių stovykla.
Pakrikštijo Ritos - Laimutės ir Marijos vardais savo dukrelę Jonas ir Frieda Ivanaukai. Jie žada emigruoti į Ameriką.
Evaldas ir Juzė Lipkiai gyvena netol Kiedo. Iš dešimties vaikučių du mokosi Italijoje saleziečių gimnazijoje. Dabar rengiasi sūnaus krikštynomis. Gyvena vieni tarp vokiečių, nežymrė savo lietuviškos kalbos ir rengiasi emigruoti į Kanadą.
Išskrido iš Hamburgo per Švediją į JAV vilnietis Liudas Čelna. 1939 m. jis buvo lenku

tas jau iškilęs. Greitai kelsitės ton vieton?
— Tai naujoji klebonija ir vienuolyno namai. Čia neįmanoma toliau gyventi ir dirbti. Žmonių užėina daug, o vietos maža. Katiname jau keltis po mėnesio kito, kai tik miestas prives vandenį, nors namai dar ir ne visai įrengti. Gruodžio mėnesį jau šventinsime pamatus naujai bažnyčiai. Viskas bus vietoje — geriau bus galima sekti darbus.

— Ar turite pakankamai pinigų jiems pradėti?

— Mažai kas bažnyčią pasistato iš pilnos kišenės. Labai dažnai pradama iš nieko. Pradžiai jau turime pora dešimčių tūkstančių, o kitą tiek žadėjo duoti kūrėja. Visa mūsų sąmata, be vidaus įrengimo, siekia apie 150.00 dol. Svarbu po stogu paeiti, o toliau jau stumsimės su Dievo parama. Patys parapiečiai sumoka po 100 dol. Vieni jau sudėjo, kiti tebeįmoka. Yra entuziazmo ir pasiaukojimo. Gražiai dirba ir mums talkina bažnyčios statymo komitetas, kurį sudaro Kostas Žemaitis,

savaite, kiti yra įsikinkę į biznį arba laisvas profesijas.

— O kaip juos veikia nauja aplinka?

— Aš manau, kaip ir kitur. Priklauso nuo žmogaus dvasios ir jo ryžtumo atsispirti svetimam įtakai ir išlaikyti savo lietuvišką charakterį. Čia tam nėra blogos sąlygos, nes kraštas yra dvikalbis, tai moka pagerbti ir kitas kalbas. Jei lietuviai visus vaikus galėtų siųsti tik į savo mokyklą, ji gautų valdžios paramą. Seniau čia buvo 6 lietuvių mokyklos su pora šimtų mokinių. Vėliau sumerdėjo. Dabar siekiama organizuoti bent šeštadienines mokyklas. Jų turima visame Montrealyje 3 su 170 mokinių. Miesto švietimo komisija duoda patalpas. Bet reikia tėvus raginti, kad leistų vaikams, ir mokytojų ieškoti. Ligi šiol gražiai dirbo ir tebedirba Verdunė - Lukoševičienė, Pakulienė ir Vaišvilienė, Rosemonte - Rinkevičienė ir Paškevičienė, Longueille - Gavelienė, ir dabar Efertienė. Turime prie parapijos lituanistikos kursus, kuriems vadovauja Aug. Ališauskas, o dėsto, Jonynas, Nagys, Kardelis, Dikinis, Kerbelis ir aš. Daroma, ką galime lietuviškai dvasiai stiprinti.

— Padeda, žinoma, spauda ir draugijos?

— Taip. Prie parapijos turime spaudos kioską, kuriam vadovauja D. Jurkus ir J. Rudzinskas. Pareina beveik visi lietuviški laikraščiai, leidžiami Kanadoje, JAV ir kituose kraštuose. Daugiausia skaitoma vietoje leidžiama "Nepriklausomoji Lietuva" ir "Tėviškės Žiburiai". Iš organizacijų gausiausi ir jūriausi skautai, yra apie 50 ateitininkų, veiklios katalikės moterys.

— Teko būti pas Nekalto Prasiidėjimo seseris netoli naujai statomos bažnyčios. Ar seniai jos čia įsikūrė?

— Bus jau antras mėnuo. Montrealio kardinolas joms pavedė rūpintis vaikų darželiu. Jis visiškai atidromas Visų Šventųjų dieną. Vedėja yra sesuo Felicija Rogalskytė ir dar 3 seserys. Jos labai energingai imasi darbo.

— O kas, tėve, Jums dar padeda pastoracijos darbe?

— Esame šiuo tarpu keturi kunigai. Be manęs, yra dar tėvas J. Kidykas S. J., tėvas J. Aranauskas S. J. ir kun. Vilkaitis, buvęs Alvito klebonas. Bet jis turi kvietimą išvykti į JAV, tik laukia vizos.

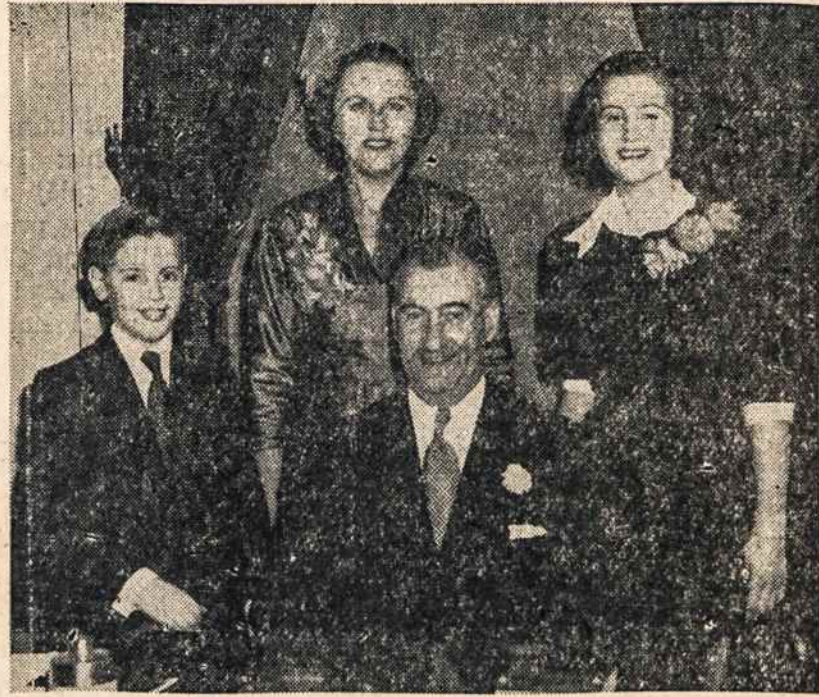
★
Mum besikalbant klebono jau laukė daug interesantų ir kitų reikalų. Buvo metas ir man sukėti atgal. Tėvo J. Kubiliaus rūpesčiu įtūpytas į lėktuvą ir padangėj supdamasis galvojau: kur mus likimas išsėja? Kristaus Karaliaus šventėje buvo pilna bažnyčia žmonių, iš gimtos žemės išimtų, giedojų "Pulkim ant kelių" kaip Lietuvoje, bet tas kraštas taip toli ir tokiame dideliame varge. Išmėsti iš Dievo Lietuvai laisvės, o sau susiraminimo ir palaimos naujam gyvenime, jie stotai naujus Aušros Vartus prie šv. Lauryno upės. Galėjau tik linkėti, kad greičiau į juos įeitu. S. Suž.

Norite geros—meniškos fotografijos

PORTRETO, ŠEIMOS, VAIKŲ, IVARIŲ PROGU (vestuvių, krikštynų, gimtadienių, įvairių pobūvių ir pan.) NUOTRAUKŲ; norite atnaujinti seną fotografiją? Jums geromis sąlygomis padarys

VYT. MAŽELIS.

gyv. 422 Menahan Str., Ridgewood, Brooklyn, N. Y. Skambinti tel. HYacint 7-4677

RAYMOND E. SNYDER vėl buvo išrinktas Waterburio miesto majoru. Stovi jo žmona, lietuvaitė Elena Vasiliauskatė, su dukterimi ir sūnumi.

BALTIMORĖS ŽINIOS

Liūdni skaičiai i

Vėlinių iškilmes švenčiant, šv. Alfonso bažnyčioje kiekvieną kartą paminimi praeitais metais mirusieji lietuviai. Ir šiomet, pradendant Vėlinių pamaldas, prie gedulingai papuošto karsto (kafafelio) buvo paskelbtos pavardės šv. Alfonso parapijos lietuvių, mirusių po praėjusių metų Vėlinių. Jų buvo 57 lietuviai — 39 vyrai ir 18 moterų. Išskyrus vieną kareivį, žuvusį Korejoje, visi mirusieji buvo gimę Lietuvoje. Taigi senoji mūsų karta gana gausiu būriu kas metai traukia į amžinybę.

Balfo vakaras

Vietinis Balfo skyrius (64) spalį 31 d. Lietuvių Svetainės salėje suruošė rudeninį vakarą lietuvių tremtinių Vokietijoje naudai. Dr. J. Pajaujis, atvykęs iš Washingtono, pasakė kalbą apie Lietuvos ateities reikalus. Tautinių šokių ansamblis, kuriam vadovauja B. Brazauskas, pašoko Lenciuogėlių, Žiogėlių ir Malūnų. J. Pukelytė ir B. Bogutaitė, pianino skambinant N. Bogutaitėi, šoko baletą. J. Palubinskaitė ir N. Brazauskaitė pianinu, o Ir. Diliauskaitė akordeonu pagrojo keletą muzikos dalykų. Programa, kad ir kukli, bet sava, rūpestingai atlikta, susirinkusiems svečiams patiko.

Šį kartą atsilankiusių į vakarą buvo daugiau negu kitąsyk. Tačiau galėjo būti dar daugiau. Prie pajamų padidinimo prisidėjo suaukotų daiktų loterija, bufetas ir, žinoma, piniginė rinkliava. Pelno liko \$300.00 su viršum.

Austrių (oysters) vaisės

Šv. Vardo Draugija lapkričio 8 d. parapijos salėje ruošia austrių puotą. Šiais metais toji puota turi būti ypač šauni, nes šv. Vardo Draugija švenčia savo veikimo 25 metų jubiliejų. Vaisės prasidės 1 val. p.

HARRISON-KEARNY, N. J.

Šv. Vardo Draugija lapkričio 28 ruošia naujosios liet. bažnyčios fondui padidinti šokius, kurie bus Jackson's Auditorium, 756 Harrison Ave., Harrison, N. J. Gros Joe Thomas orkestras. Įžangos biletas 1 dol.

Kralikaukas,

žinomas Newarko prekybininkas, paaukojo 100 dol. statomai naujai liet. bažnyčiai Kearny. Nuoširdi padėka už šią stambią auką

p. ir tėtis ligi 6 val. vakaro. Paskui svečiai galės pasilinksinti parapijos salėje. Laukiama daug atsilankančių.

Kazimieras Keidošius

po sunkios ligos mirė spalio 30 d. Jis paliko žmoną Mortą, sūnų kunigą Kazimierą, Elliott City kleboną, dukterį vienuolę kazimierietę seserį Ksaverą, dirbančią mūsų parapijos mokykloje — sūnus — Juozą, Melviną ir Antaną, dukteris: Oną, Leokadiją, Anelę, Teresę, Mortą ir Dolores. Vėlonis buvo gimęs Lietuvoje, Vilkaviškio apskr., Gražiškių parapijoje. Palaidotas lapkričio 3 d.

Antanas Remeikis

sulaukęs vos 37 metų amž., mirė staiga nuo širdies priepuolio: jis rastas negyvas sunkvežimyje (truck), kuriuo išvežiodavo žmonėms duoną. Gyveno vienui vienas. Vėlonis iš artimų giminių paliko tik vieną tetą. Palaidotas po gedulingų pamaidų šv. Alfonso bažnyčioje, kurioje atlaikytos trejos Mišios, dalyvaujant 5 kunigams.

ELIZABETH, N. J.

Šv. Petro ir Povilo parapijos draugijų suruoštas kleb. kun. M. Kemėžio pagerbimas buvo gražiai paminėtas Elizabetho ir apylinkės angliškios spaudos. Vakarieneje dalyvavo apie 500 žmonių.

Kleb. kun. M. Kemėzis

jam ruoštos vakarienės pelnė 628 dol. paskyrė bažnyčios remonto išlaidoms padengti.

Atnaujinimo par. namų darbus

parapiečiai gausai remia. Patys žmonės, nelaukdami pagarginimų, neša stambesnes aukas. Po \$1.000 aukėjo šv. Vardo D-ja, Tėvų-Mokytojų D-ja (ekstra \$100 pridėjo bažnyčios pagražinimui), Bernotienė; po \$100 — A. Papelių šeima, šv. Onos D-ja, M. Baronas, M. Balčiūnienė, šv. Rozančičius D-ja, J. ir V. Stifel, B. ir P. Kirsčiai, J. Leikauskas ir N.N. parapietis.

Parapijos kiemelyje pastatytas aukštas metalinis stiebas, kuriame bus iškelta tautinių švenčių proga JAV vėliava.

Klebonijoje taisomi vikarams gyventi patogesni kambariai ir padidinama parapijos raštinė, nes lig šiol buvusi negalėdavo sutalpinti didesnį interesantų skaičių.

Balfo vietos skyrius

pradeda nuo lapkr. 9 rūbų vaju. Norintieji aukoti dar tinkamus nešioti drabužius, prašomi vakarais atvežti į par. salę arba pranešti telefonu: EL 2-2271. Drabužiai bus paimti. Rap.

IŠ VISUR

• Brocktone, Nukryžiuotojo Jėzaus seserų vienuolyno, lapkričio 8 d. bus ištekėjusių moterų rekolekcijos. Rekolekcijos prasideda 10 val. mišiomis ir baigiasi 4 val. po pietų šv. Valanda. Bus 3 konferencijos, kurias ves kun. Pr. Strakauskas, šv. Kazimiero lietuvių parapijos Brocktone klebonas. Yra užsirašusių jau 34 dalyvės, bet laukiama dar daugiau iš visų apylinkių.

• P. ir B. Pivaronų, žymių Pittsburgo veikėjų duktė ištekėjo spalį 31 d. Vaisės buvo Roosevelt viešbutyje.

• McKees Rocks lietuvių klubas, Pittsburghe, kovai su komunizmu paaukojo 25 dol.

• Bogotoje, Colombijoje, netrukus išleidžiamas naujas didelio formato ir gausiai iliustruotas laikraštis.

• Lietuvos Konsulatas Bogotoje jau veikia, atlikdamas visus konsularinius aktus.

• Medelline, Colombijoje, kun. Tamošiūnas daro pastangų pastatyti lietuviams kultūros namus ir koplyčią.

• Dr. Totoraitienei Medelline buvo padaryta sunki vidurių operacija. Ligonė jau sveiksta.

• Šv. Kryžiaus ligoninėi Chicagoje lapkričio 4 d. suėjo 25 metai. Ji buvo pašventinta 1928 m. lapkričio 4 d.

• "Baltosios meškos" vartyklą ruošiamasi parduoti vokiečiams Joliet, Ill.

• Toronte aukštesniuosiuose lituanistikos kursuose šiais metais numatomos dvi klasės. Kursų lektorais bus: tikyba — prof. dr. J. Gutauskas; lietuvių kalbai — mokyt. Iz. Matusevičiūtė ir mokyt. K. Gečas; Lietuvos istorijai — prof. dr. A. Šapoka; Lietuvos geografijai — mokyt. A. Rinkūnas; Lietuvos tautodailei — dail. T. Valius; muzikai ir dainavimui — Vacys Verikaitis; tautiniams šokiams — A. Ličkūnaitė — Šadeikienė.

PADEKA

Nuoširdžiai dėkojame Schuykill County Lietuvių Dienos Komitetui ir jo Gerbiamajam Pirmininkui Kun. M. Daukančiui už stambią 700 dol. auką, skirtą mums iš Lietuvių Dienos pelno. Mums labai džiugu patirti tokį didelį nuoširdumą ir atjautimą mūsų darbų ir rūpesčių. Negalėdamos kuo kita atsidėkoti Nukryžiuotojo Jėzaus seserų prašo Dievo malonių visiems dosniems savo Geradariams. Gerasis Dievas teatlygina! Liekame visuomet Jums dėkingos

Nukryžiuotojo Jėzaus Seserys
Motina M. Anunciata

SVEIKA
MARIJA
MAŽASIS
MALDYNAS
PARENGĖ
KUN. STASYS YLA

IMMACULATA LEIDINYS
1953

Kietais viršeliais, 371 psl.,

Kaina \$2.50

Gaunamas:

"DARBININKO" ADMIN.

680 Bushwick Ave.,
Brooklyn 21, N. Y.

Su Tavim eis Lietuva

Kristaus Karaliaus šventė spalio 25 d. buvo paminėta pamaldomis šv. Jurgio bažnyčioje ir akademija lietuvių salėje.

Pamaldas atlikė ir ypačiai gražų aktualių gilių minčių pamokslą pasakė kun. J. Čekanaavičius, svečias iš New Yorko. Giedojų vargonininko muz. Pr. Ambrazo vadovaujamas parapijos choras ir muz. Br. Jonušo vadovaujamas

Chicagos lietuvių choras (Sanctus). Bažnyčia buvo pilnai pilna žmonių. Ateitininkai, skautai ir kt. draugijos ėjo bendros komunijos. Šiomis įspūdingoms pamaldoms labai prasmingai buvo pabaigoje sugiedoto Kristaus himno žodžiai: "Žydi Kristaus šviesi vėliava: su tavim eina tautos gyventi, su tavim eis visa Lietuva."

Salėje akademiją atidarė dr. Ad. Damušis: kaip kas norėtų matyti krikščionybės sugriuvimą, tačiau griūva ne ji, bet modernieji stabai, privedę pasaulį prie bedugnės. Toliau kun. dr. V. Cukuras, taip pat svečias iš Columbus, kalbėjo katalikų akcijos klausimais; katalikų akcija — tai mūsų pašaukimo įsisąmoninimas; tikinčiųjų uždavinys grąžinti į pasaulį iš žmonių išplėštą saugumo jausmą, todėl katalikams būtina išeiti iš gynimosi padėties į akciją dėl Kristaus gyvenimui paskelbtų pagrindų.

Meninę programą atliko solistė N. Aukštuolienė ir J. Kazėnų vadovaujamas Ažuolų oktetas, Pr. Ambrazo pianinu palydimi. B. Brazdžionio du eilėraščių padeklamavo R. Brazulevičiūtė ir L. Apanavičiūtė. Scena buvo papuošta dideliu skoningu dail. K. Žilinsko darbo Kristaus paveikslu. Kristaus šventės minėjimą

CLEVELAND, OHIO

surenge įvairių Clevelando lietuvių organizacijų (senųjų, vyčių, skautų ir kt.) atstovai: dr. Damušis, Šukienė, Yatska, Brazulevičiūtė ir kt. Norma-

Koncertas buvo gražus ir malonus

Chicagos lietuvių vyrų choro koncertas spalio 25 d. WHK radijo stoties salėje tiek savo programa, tiek atsilankiusių klausytojų skaičium buvo reikšmingas įvykis Clevelando lietuvių kultūriniam gyvenime.

Choras pirmojoje dalyje padainavo: Šimkaus Vai broli, broli, Jasenauskio Naktis graži, Jakubėno Kad aš jatau per beržyną (klaipėdiečių daina), Vanagaičio - Budriūno Beržai, Gečo Pražydo jazminai (partizanų daina), Gaidelio Tėviskės vakarai, Račiūno Draugai, pakelkime taures; antrojoje dalyje — Dvorako Tėvynės ilgesis, Manos - Zuccos Ak, gyvent, Karnavičiaus vaidilos daina iš "Gražinos" operos, Bizeto Tereodoro dainą iš "Carmen" operos, Moniuszkos Patarimą, Brahmo E, balnokit, Budriūno Ant marių. Solo partijos dainose atliko J. Laurušonis (dainavęs sirgdamas, bet publikai tai nebuvo pranešta). Taip pat du dalykai buvo pridėti bisui.

Koncerto programoje dalyvavęs St. Baranauskas pirmojoje dalyje padainavo: Banaicio Atminimą ir Aš per naktį, Kačanauskio Patekėk, aušrine ir O, kaip miela išgirst; antrojoje dalyje — dvi "Aidos" ir "Žydės" operų arijas. Taip pat du dalykai buvo pridėti bisui.

Pianistas Al. Kučiūnas akompanavo chorui ir solistui.

liomis sąlygomis jis būtų galėjęs būti didingesnis: įvykti didesnė parapijos salė ir su aktyviu vietos kunigų prisidėjimu. Labai gaila, kad Clevelando lietuviai katalikai tu normalių sąlygų ligi šiol vis nebeturi.

Eilinio klausytojo ausiai ir širdžiai koncertas buvo gražus ir malonus. Choras susidainavęs, turįs savitą charakterį, Baranauskas geros formos ir jau prityręs dainininkas. Koncertą surengė Ateities klubas, turįs platesnį kultūrinį suimanymą ir užsimojimą. Mūsų visuomenė juos parėmė — jos atsilankė gausiai. Prie koncerto programos išleidimo prisidėjo lietuviai gydytojai veiksčiai, organizacijos, biznierių ir kt.

Čiurlionio ansamblis ir Ateities klubas spalio 24 d. koncerto išvakarėse Chicagos choro ir kt. programos dalyvių garbėi lietuvių salėje surengė priėmimą. Kalbėjo ansamblio vald. pirm. J. Nasvytis, Ateities klubo pirm. S. Lanauškas, muzikali dirigentai Alf. Mikulskis ir Br. Jonušas ir Chicagos choro valdybos pirm. V. Radzius. Be vaišių, buvo ir šokiai. Ateities klubas po programos namo išvykstantį chorą pavaišino kava ir sumuštiniais. Svečiai, rodo išvyko patenkinti.

Ateities klubo surengtame Chicagos choro koncerte spalio 25 d. buvo matyti svečių ir iš toliau: gydytojai J. Meškauskas, J. Balčiūnas, P. Kazlauskas, kunigai V. Cukuras ir J. Čekanaavičius, senosios emigracijos veikėjas J. Bačiūnas su žmona, K. Pocius, V. Jacevičius ir kt.

Lietuvių namų remonto ir vasarinės sodybės įsigijimo reikalui buvo pritarta LB apylinkės spalio 18 d. susirinkime. Susirinkimas taip pat pavedė Ekonominė Tarybai sukviesti specialų visų suinteresuotų lietuvių susirinkimą šioms klausimams pagrindinai apsvaistyti. Toks susirinkimas šaukiamas lapkričio 8 d. 11.30 val. lietuvių salėje. Nėra abejonių, kad Clevelando lietuvių gyvenimui reikia patogesnių ir jaunesnių namų, taip pat ir sodybos piktikams, savaitgalio poilsiui, jaunimo stovykloms ir kt., todėl ir į šį susirinkimą kviečiami gausiai atsilankyti.

Vaižgantas — kan. J. Tumas buvo didelė ir šviesi lietuvių asmenybė. Lietuviškų laikraščių redaktorius, draugijų steigėjas, tautos kėlėjas, rašyto-

jas, publicistas, kritikas, mūsų universiteto profesorius, Vytauto bažnyčios rektorius ir kt. — štai jo be galo vaisingo gyvenimo kelias. Jo 20 metų mirties sukakties minėjimą gruodžio 6 d. 6 val. lietuvių salėje rengia LB švietimo ir Kultūros Taryba. Programoje kviečiamas dalyvauti akt. H. Kačinskas ir kt.

Tautinio solidarumo įnašus už 1953 m. jau sumokėjo 117 LB apylinkės narių. Šie pinigai eis bendruomenės veiklai plėsti ir gyvinti, tad svarbu, kad didesnis narių skaičius juos įmokėtų. Kiekvienas atlikime šią pareigą. Valdybos nariai budri antradieniais ir penktadieniais "Dirvos" patalpose nuo 7 iki 9 val., taip pat įnašus rinkti seniūnai ir bus krepjamasi paštu.

Alto skyriaus susirinkime spalio 25 d. atstovais į Ameri-

kos lietuvių kongresą Chicagoje buvo išrinkti: J. Daugėla, K. Gažutis, B. Grauzinis ir P. Balčiūnas.

Ramovės sąjungos atstovai į Amerikos lietuvių kongresą vyks A. Jonaitis.

Vaidilos teatro susirinkimas šaukiamas lapkričio 15 d. 11.30 val. lietuvių salėje. Programoje — pranešimai ir vaidybos rinkimai.

Džiugas Staniškis lapkričio 3 d. išvyko į JAV armiją. Spalio 24 d. išleis tuos, jam surengė Čiurlionio ansamblis, kur jis dainavo bosu; spalio 31 d. su juo atsiveikino studentai ateitininkai ir įteikė dovanėlę (jis buvo skyriaus valdybos narys); lapkričio 1 d. išleis tuos vakarą giminėms ir artimiesiems surengė jo tėveliai.

Vyt. Muliolis, tarnaujantis JAV armijoje, lapkr. 1 d. buvo parvykęs pas tėvus savaitgalio praleisti. SLP

"DIEVĄ MYLINTIEJI YRA LAISVI SAVO ELGESYJE"

DETROIT, MICH.

Pilnos Detroito lietuvių bažnyčios ir gausus tikinčiųjų artinimasis prie Dievo Stalo įrodė, kad LRK Federacijos paraginimai buvo imti širdin.

Šv. Antano bažnyčioje su ma laikė klebonas kun. J. Boreišis, o pamokslą pasakė svečias iš Čikagos kun. Dr. J. Prunskis. Pamokslas pagrindinė mintis, kad žmonės pripažintų Kristų Karaliu, kad nepaliktu Jo tabernakulio kaliniu ir elgeta, maldaujančiu trupinėlio meilės. Tik Kristaus karalystę mes pajuntame igyvendintą laisvę, lygbę ir brolybę. Dievą mylįs yra laisvas savo elgesy, nes jis niekada iš meilės Dievui blogo nepadarė. Kristui esame visi lygūs. Prie Dievo Stalo klaupia ir milijonierius, ir elgeta, ir jaunystėje žydįs, ir raukšlėta močiutė senagalvė, ir tas, kurs gražiausiu automobiliu bažnyčion atvažiuoja, ir tas, kurs lazda priešbažnyty palieka... Ir kur rasi didesnę brolybę, kraujo brolybę, kai mūsų gyslomis teka Kristaus kraujas...

Šv. Mišių pabaigoje bažnytinis choras sugiedojo K. Kavcko didingąją giesmę, "O Kristau Pasaulio Valdove". Kristaus Karaliaus akademija įvyko 3 val. po pietų buv. lietuvių salėje. Pavėluota tik 15 min. Akademiją atidarė ir vadovavo visai programai LARK Federacijos 4-to skyriaus pirmininkė Elzbieta Pauraziėnė. Invokaciją sukalbėjo kun. Dr. J. Boreišis. Pagrindiniu kalbėtoju buvo "Draugo" redaktorius kun. Dr. J. Prunskis, kalbėdamas gyvai, žurnalistine stilium jis siekė kiekvieno klausytojo širdį. Daugybė vaizdžių pavyzdžių parodydamas kaip mylėjo

moksleivių at-kų kuopai puošnią vėliavą. Projektą paruošė Petras Aleksandravičius, o pasiuvė Emilija Tutkienė, abu čikagiečiai.

— Naujai susikūręs lietuvių choras dėkingas šv. Antano parapijos klebonui kun. Dr. J. Boreišiui už leidimą naudotis parapijos mokyklos patalpa ir pianu. P. Natas

● L. Kublickas, vienas iš Lietuvos pabėgusių žvejų, pradėjo lankyti inžinerijos mokyklą Illinois universitete. Šiuo metu jis gyvena Chicagoje.

Po paskaitos ateitininkai — Dalia Mikaitė ir Juozas Polikaitis — padeklamavo religinių eilėraščių, o buvęs B. Budriūno kvartetas, akomponuojant vargūninkui J. Blažiui, sugiedojo trejetą giesmių.

— Lietuvos Kariuomenės įkūrimo minėjimas įvyks XI. 22. Bus pamaldos bažnyčioje už žuvusius karius ir po sumos minėjimas. Po paskaitos bus turtinga meninė programa. Rengia Detroito lietuvių karių Ramovės skyrius.

— Lietuvos Studentų Sąjungos Detroito Skyrius XI. 14. svarstys aktualiausias lietuvių studento uždavinius svetimam krašte.

— Detroito studentai ir sen draugiai ateitininkai įtaisė

TOMOYA KAWAKITA (kairėje), Los Angeles Federalinio Teismo nubaustas mirties bausme už žudymą amerikiečių karo metu, prez. Eisenhowerio pasigailėtas. Jis gavo kalėjimą iki gyvos galvos.

Dykai išbandymas

REUMATISKU SKAUSMU ARTHRITIS

Jei dar niekad nevarčiau ROSSE TABS nuo raumenų skausmų, trankiai susijusių su reumatizmu, artritu ir neuritu, tai kodėl juos nebandyti SIANDIEN mūsų išlaikymis Jūs tūkstąnėgi varčiau jau virš 25 metų.

Šio laikraščio skaitytojams vaistai siunčiami dykai. Mes kviečiame jus juos išbandyti. Išskite atsisiųsti jums stuminti 24 TABLETES dykai. Jei nepilnai būsite patenkintas gaunama pagalba, grąžinkite likusią dalį ir už tai nebūsite mums skolingas. Bandymas nekainuoja nė vieno cento. NESTUSKITE PINIGU. Tik tuojau atsiskirkite savo vardą, pavardę ir adresą

ROSSE PRODUCTS CO., 2708 Farwell Ave., Chicago 45, Ill. Rept. X-3

Telephone: DEARBORN 2-0819 TO PLACE HELP WANTED ADS. Ask For Ad Taker

Help wanted Female

MOTERYS

5 ASSEMBLERS atlikti lengvus MONTAVIMO DARBUS, kaip tai: operuojant suspausto oro prietaisais sukti vinis, lengvas pakavimas ir kt. Teikiama daug kompanijos beneficijų. Patogus privažiavimas.

Kreiptis asmeniškai į įstai-gą:

Mall Tool Co.

7774 South Chicago Ave.

MAIDS

FOR HOTEL WORK

No experience necessary Steady employment — 6-day week, if possible. 5-hour day. Excellent hourly rate plus one meal.

Call YArds 7-5580 from 9:00 a.m. to 5 p.m. or apply at

STOCK YARD INN 4178 S. Halsted St.

Help Wanted

COMPTOMETER OPERATORS STENOGRAPHER ACCOUNTS RECEIVABLE CLERK

Experienced or will train Excellent working conditions Permanent positions 5-day week Good starting salary plus many employee benefits Elevated, Bus and Surface Lines practically to door

Apply AVILDSSEN TOOL & MACHINE, INC. 322 S. Green St.

Vietinis

Help Wanted Male

STEADY JOBS

TOP WAGES

FOR

TOP MEN

SAUSAGE

STUFFERS

and

BENCH

MEN

D. P.'S WELCOME

Lithuanian Speaking

Co-Workers

INTERNATIONAL

SAUSAGE CO.

2512 S. Western Ave.

Vir 7-7170

DISPLAY

● STOPS COSTLY OIL BURNING ● INCREASES GAS MILEAGE ● RAISES COMPRESSION ● Drop Motaloy tabs into fuel tank. Motaloy's scientific metal-plating action takes place while you drive, cleaning, insulating and oil methods of insulating worn pistons, rings and valves. Motaloy tabs are guaranteed.

Good for the LIFE of Your Car! MOTALOY SALES CO. 23 East 51st Street Burlington, Illinois

Kristaus Karaliaus šventė Norwoode

Šv. Jurgio bažnyčioje spalio 25 buvo švenčiama Kristaus Karaliaus šventė. Ryte atlaikytos ta intencija šv. Mišios, o po pietų salėje Federacijos 10-sis skyrius suruošė iškilmingą minėjimą. Pirm. V. J. Kudirka pakvietė vadovauti kun. P. Šakalį. Kleb. kun. F. Norbutas savo kalboje išskėlė lietuvių išlaikymą Amerikoje, o svečias kun. V. Parulis, MIC kalbėjo apie katalikiškos spaudos reikšmę. Pagrindinis kalbėtojas buvo kun. J. Švagždys iš Brocktono, kuris paskaitoje "Tiesa ir melas" kalbėjo apie Kristaus atneštą tiesą ir komunistų bei bedievių brukamą melą. Ragino laikytis Bažnyčios, nes tik ji yra tiesos mokytoja. Dėl blogo pasitaikiusio oro, žmonių buvo neperdaugusia. Kat. Akcijos fondui surinkta 16 dol.

torius, sakė pamokslus apie katalikišką spaudą ir užrašinėjo laikraščius "Drauga", "Laiva" ir kitus. Pasisekimas buvęs geras.

Susituokė

Lietuvių bažnyčioje spalio 17 kleb. kun. F. Norbutas sujungė moterystės ryšiais Bertą A. Bičiūnaitę su Jonu F. Dineberg iš Collinsville, Conn.

Bolininkų ratelis

Šv. Jurgio liet. bolininkų ratelis aktyviai veikia ir daug kartų supliekė kitus bolininkų ratelius. Spalio 27 suruošė vakarienę, į kurią atsilankė daug svečių ir viešnių.

Žvalgas

MINĖJO ARKIVYSKUPO J. SKVIRECKO SUKAKTĮ OMAHA, NEBRASKA

Kristaus Karaliaus šventė

Spalio 25 d. Omahos lietuvių iškilmingai minėjo Kristaus Karaliaus šventę. 11.15 val. susirinko beveik visi lietuviai į lietuviškas pamaldas, kurių metu labai gausus būrys ėjo prie šv. Komunijos. Vakare 6.45 val. buvo kalbamas rožančius, po to buvo palaiminimas su šv. Sakramentu ir skaitomas pasiaukimo aktas į šv. Jėzaus širdį. Po vakarienių pamaldų visi dalyviai vyko į šv. Antano mokyklos salę, kur buvo ruošiamas minėjimas Kristaus Karaliaus šventės ir ta pačia proga prisiminta J. Eksc. Katno arkivyskupo Juozo Skvirecko 80 metų sukaktis.

Minėjimą atidarė Jurgis Damijonaitis pritaikintu Kristaus Karaliaus šventės žodžiu. Apie arkiv. J. Skvirecką kalbėjo p. Jonyka, kuris apibūdino jubilio gyvenimą, pasiaukijimą tautai ir didelį jo triušą, ver-

čiant šv. Raštą į lietuvių kalbą.

Meninę dalį atliko šv. Antano mokyklos mokiniai. Vyresniųjų klasių mergaitės pagiedojo keletą giesmelių, o mažesnieji deklamavo. Trys mergaitės laikydamos rankoje kryžių, inkarą ir širdį, kurie simbolizavo tikėjimą, viltį ir meilę ir ko mes krikščionys katalikai privalome laikytis, padarė gana didelį įspūį į žiūrovus. Meninę dalį paruošė seselės kazimierietės.

Gražus lietuviškas nuosirdumas

Petras Kloviškis su savo draugais — Pocevičium ir Požėla — anksčiau yra pastatęs dvejus namus. Dabar jam atsirado proga vieną iš namų parduoti ir dėl to įnešė į mūsų mokyklos statybos fondą 64 dol. Jis pareiškė, kad jei jam pasiseks ir antrąjį parduoti, tai įneš į statybos fondą dar

64 dol. Taigi, jis yra pasirijęs įnešti nustatytą 128 dol. įnašą. Koks gražus ir nuosirdus lietuviškų reikalų supratimas! Tokių mūsų širdžių tarpe yra nemaža!

Pono Kloviškio dukrelė yra baigusi mūsų mokyklą. Dabar ji lanko jau aukštesniąją, bet jos tėvelis vis tiek remia mūsų mokyklą linkėdamas kitiems lietuviams vaikučiams ją naudotis ir kad mūsų parapijos geradaris klebonas greičiau išbristų iš skolų.

Nauji namų savininkai

Paskutiniu laiku vėl Omahos lietuvių pradėjo pirkti namus. Jonas Jankevičius, kuris neseniai vedė p-lę Teresę Matulaitytę, pirkto namą netoli mūsų bažnyčios. Ne tik jis pats butu apsirūpino, bet ir jo žmonos tėveliai, ponai Matulaičiai, turės malonią pastatą įneš į statybos fondą dar

LIETUVOS "Atsiminimai" Radio Valandoje Seštadieniais 4.45 iki 5.30 val. p.p. Stotis WEVD 1330 k-107.5m JACK J. STUKAJ DIREKTORIUS 1264 WHITE ST. HILLSIDE, N.J. Tel. WAverly 6-3325

ŠACHMATAI

Veda K. Merkis

• Toronto lietuviai įveikė vengrus tarpklubinėse pirmenybėse, pasiekę 5-0 (viena nebaigta). Lietuvių vardu lošė: Vaitonis, Lidacis (latvis), Stepaitis, Matusevičius, Fabricijus ir Paškauskas. Visi laimėjo, išskyrus Matusevičių, kuris nebaigė. Lietuvių II turėjo rungtynes su Toronto universiteto II. Tuo tarpu užbaigta 2½-2½ ir viena atidėta.

• Bostono lietuviai pradeda Metropolitan Chess League pirmenybes lapkričio 6 d., turėdami pas save Newtono komandą (So. Bostono Liet. Pil. klube nuo 7:30 v.v.).

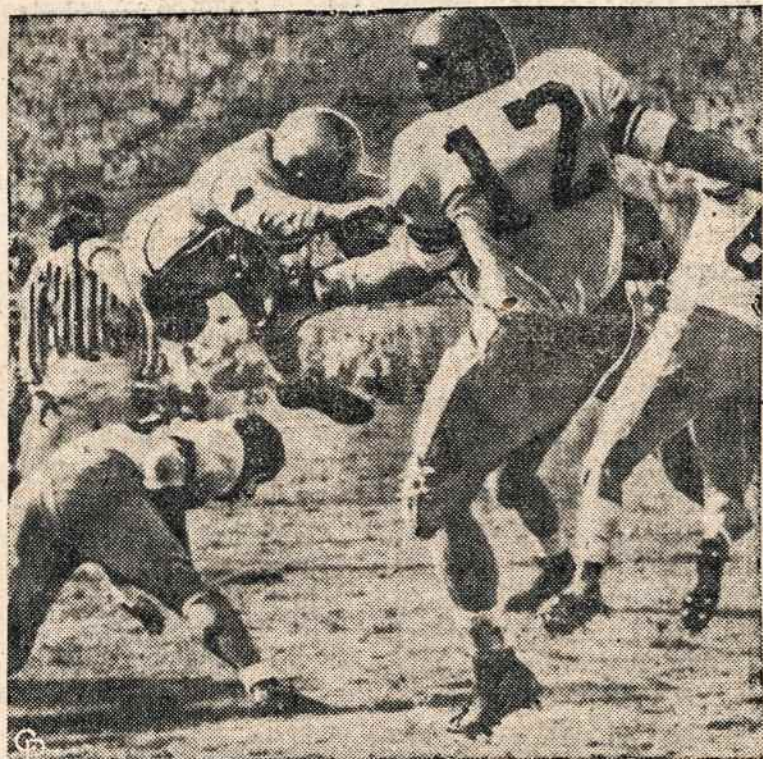
Kitos rungtynės iki N. metų bus lapkričio 13 (lietuviai rungtynės su Boylston CC); lapkričio 20 (Bostono YMCA pas lietuvius), gruodžio 4 (Harvardo universitetas pas lietuvius) ir gruodžio 11 (lietuviai vyksta pas Cambridge YMCA). Lietuvių komanda: K. Merkis, A. Klinuškovas, A. Keturakis, P. Kontautas ir J. Starinskas. Atsargoje: R. Karosas.

• Montrealio žaibo pirmenybėse Guze išėjo su 7 taškais, Fox (buv. Kanados meistris) ir Bodner 5½ taško, Brunet, Nurme, Žalys ir Shilov 5 taškais. Viso buvo 18 dalyvių, 8 ratų rungtynėse. Dalyvavo dar Vytautas Širvydas, gavęs 2 taškus.

• Ladvis J. Pamiljens iš New Yorko, dalyvavo New Jersey — p-bėse. Baigė 12-ju su 4½-2½ taško. Buvo 47 dalyviai.

• Alfred C. Ludwig, 40 metų, Omahos ir Nebraskos meistris, mirė, pralinkus vos 2 dienoms po jo laimėjimo Swenson Memorial turnyre, Omaha. A. Ludwig dalyvavo 1950 Grand National korepon. p-bių baigmėje, atstovaudamas su kitais dviem žaidėjais Central divizionai. Toje baigmėje lošia mūsų K. Merkis; kaip Eastern diviziono nugalėtojas.

• 1953 JAV open p-bių, Milwaukee, Wis., laimėtojai buvo apdovanoti šitaip: 1. Byrne \$1500, 2. Pavay \$750, 3. Rossolino (Pranc.) \$500, o kiti mažiau. 1954 m. Kanada rengia pirmąsias open p-bes Montrealy. Pirmos vietos laimėtoji numatoma \$500-800. Norima patraukti netik Kanados, bet ir Amerikos žaidėjų į tas pirmenybes.

LOS ANGELES rungtynėse ULCA įveikė California Bears santykiu 20:7.

SPORTAS

PERGALES IR PRALAIMĖJIMAI

Vokiečių lygos pirmenybių pirmasis ratas jau artėja prie pabaigos. Po pralaimėjimo prieš Eintracht mūsų vienuolikė atsiteisė ir įveikė graikus (4:2). Brooklyno S. C. (4:3), sukirto Kolisman ir Hoboken. Lietuviai žiūrovai jau ne dešimtėmis, bet šimtais sekė mūsų vyrų laimėjimus. Jiems kojojant prieš Newark S. C. (Newarke) lietuviai žiūrovai, kurių buvo virš trejeto šimtų, visom leistonim priemonėm skatino saviškius, bet priešininkas paskutinėse rungtynių minutėse pasiekė pergalės įvartį. "Ir nors lietuviai pralaimėjo rungtynes, tačiau jie laimėjo New Jersey lietuvų širdis" — pasakė po rungtynių vietos lietuvis p. Valickas. Jo žodžius patvirtino New Jersey lietuvų visuomenės suarušta sportininkams kukli vakariene, kurios metu pasirašė kalbomis, o radijo direktorius J. Stukas pažadėjo dovanoti sporto klubui tautinę vėliavą.

Džiugu, kad atsirado žmonių, kurie įvertino sportininkų dedamas pastangas garsinti lietuvių ir Lietuvos vardą svetimųjų tarpe. Nuoširdi sportininkų padėka vakariene iniciatoriams ir darbo skruzdėm p.p. Jokūbaitenei, Kalašinskienėi, Molerienei ir kitom. Bet permeskim akimis tolesnes rungtynes.

Po pralaimėjimo prieš Newark (1-2) visi tikėjosi pergalės prieš Elizabeth, S. C., de ja, šiose rungtynėse mūsų vyrų negalima buvo atpažinti. Jau pati pasekmė 8-1 aiškiai rodo, kad mūsų vienuolikė buvo žemiau kritikos. Kai kas mėgina teisinti, kad bloga aikštė, dumbblas... Bet ir priešininkas toje pačioje aikštėje žaidė!

Ir paskutiniojo sekmadienio rungtynėse mūsų vyrai vėl suklupo, šį kartą prieš New York Ungarians 4-5 (1-5).

Kiek pirmasis kėlinys buvo neįtikinamas lietuvių žiūrovui (ir žaidėjui), tiek antrajame visų lietuvių širdyse suliepsnojo vilties ugnelė o gal? Deja, laimė ir čia atsuko mūsų vyrų savo nugaras, o teisėjas savo sprendimais ir šalčiausiai protaujantį žiūrovą išvedė iš kantrybės.

Po šių rungtynių mūsų vienuolikė tenkinasi pirmenybių lentelėje aštunta vieta.

Tai trumpa praėjusių rungtynių apžvalga. Ateity stengsimuos gerb. skaitytojus plačiau painformuoti apie būsimas ir būvusias rungtynes, lietuvių sporto klubo veiklą ir kt.

Šį sekmadienį mūsų vienuolikės susitinka su buv. Amerikos futbolo meisteriu German - Ungarians. Žinant jų pajėgumą ir mūsų vyrų ambiciją žaidžiant su stipriu priešininku, žiūrovas negaus šiose rungtynėse nuobodžiauti. Rungtynių pradžia 3 val, gi 1.15 susitinka antrosios vienuolikės. Rungtynės bus mūsų aikštėje, New Farmers Oval. Važiuoti viršutine Myrtle linija iki paskutinės Metropolitan stoties.

Beje, klubo vadovybė praneša, kad visi sporto klubo nariai, kurie tvarkingai susimokėjo (ar sumokės) nario mokesį, ateityje į rungtynes vykstančias mūsų aikštėje mokės tik 75 centus.

Apie antrosios lietuvių vienuolikės pergalės ir pralaimėjimus sekantį kartą.

Ant. Bg.

NORI GEROS KNYGOS,

isigyk

D. PILLOS

SIELA UŽ SIELĄ

kuri "nėra autorius vaizduotės kūrinys, bet iš realaus gyvenimo paimtas įvykių atspindėjimas; ryškūs dvasios vaizdas daugelio jaunų sielų, su kuriomis kiekvienam mūsų dažnai tenka susitikti", rašo vertėjas

KUN. A. SABALIAUSKAS
304 p. Kaina \$2.00

Užsakymus siųsti:

DARBININKAS

680 Bushwick Ave.
Brooklyn 21, N. Y.

SPORTAS PASAULY

— Lenkijos futbolo rinktinė tarpvalstybinėse rungtynėse nugalėjo Albaniją (2:1).

— Belgijos rinktinė sužaidė su Suomija lygiomis (2:2). Suomija dabar jau neturi vilties patekti į turnyrą Šveicarijoje.

— Anglijos futbolo rinktinė su FIFA, kurią sudarė įvairių kraštų žaidėjai, sužaidė taip pat lygiomis (4:4). Anglai didžiuojasi, kad savo krašte dar nepralaimėjo nei vienu tarpvalstybinių rungtynių. Šį kartą jų garbę apgynė garsusis Ramsey, paskutinėje minutėje iš baudinio įkirtęs išlyginamąjį įvartį.

— New York Giants Japonijoje ligi šiol laimėjo visas 6 parodomąsias beisbolo rungtynes.

— Anglijos lengvaatletų komanda, kurią sudarė Dunkley, Nankeville, Law ir garsus Pirie, estafetiniame bėgime pagerino pasaulinį rekordą 3 sek. Jie distanciją 4x1500m nubėgo per 15:27,2 min.

— Anglijos boksininkų rinktinė, nuvykusi į Vokietiją, šeiminkams mėgėjams pralaimėjo sankykiu 4:14.

— Bokso pasauliniai meistreriai yra 4 negrai (3 yra JAV), 3 baltieji (2 yra JAV) ir 1 mongolė Japonijoje. Europoje šiuo metu nėra nei vieno pasaulinio boksininko.

— Australai išrinko 4 teniso žaidėjus — Rosewall, Hoad, Rose ir Hartwig, kurie apie Kalėdas rungsis dėl Davis taurės.

P. V.

EMPLOY AGENCIES

NAMŲ RUOŠOS DARBAMS SIŪLOMI

ŠIE PUKIŠ DARBAI

VIRĖJOS - KAMBARINĖS
PRIEMEJOS - BENDROS
NAMŲ DARBININKĖS
SLAUGES - VAIKŲ
PRIZIŪRETOJOS

Gerus darbus gali gauti Namų prižiūrėtojai - Sodininkai Šoferiai - Vyrų įvairiems namų darbams

VEDUSIŲJŲ POROS labai reikalingos visiems namų darbams.

Mūsų klientūra yra geriausia Teirautis visą savaitę.

UNITED EMPLOYMENT AGENCY
7 East 59th St. N. Y. C.

Šeiminių galvosūkių, kaip gaminti valgius skaniai ir pigiai, išsispres,

isigijus

A. DAUGIRDIENĖS

TAUPIOJI VIRĖJA

151 p. Kaina \$2.00

Gaunama:

DARBININKAS

680 Bushwick Ave.

Brooklyn 21, N.Y.

GALIMA GAUTI ŠIŲ KNYGŲ Darbininko administracijoje

RELIGIJA IR FILOSOFIJA	
Naujasis Testamentas	2.00
Nello Vian, Šv. Antanas Paduvietis, 145 p.	\$1.00
G. da Fonseca, Marija kalba pasauliui, 264 p.	2.00
A. Maceina, Jobo drama, 286 p.	2.00
P. Juras, Pranašystės apie pasaulio pabaigą, 111 p.	1.00
Dr. J. Prunskis, Prie vilties kryžiaus, 139 p.	1.50
O. S. Marden, Džiaukis gyvenimu, 72 p.	0.70
St. Šalkauskis, Skautai ir pasaulėžiūra, 28 p.	\$1.00
Dr. J. Girmis, Laisvė ir būtis, 151 p.	2.00
Taip jis kalbėjo, Don Bosco mintys, 132 p.	0.50
LIETUVOS ISTORIJA IR GEOGRAFIJA	
J. Žilėvičius, Česlovas Sasnauskas, išleido kun. L. E. Joffe Voisekaskas, 127 p.	2.00
M. Biržiška, Lietuvių tautos keliu, II t., 255 p.	3.00
V. Biržiška, Vyskupo M. Valančiaus biografijos bruožai, 100 p.	1.00
Lietuvos archyvas, Bolševizmo metai, 436 p.	3.00
V. Augustinas, Lietuvos vaizdų albumas	5.00
BELETRISTIKA	
J. Grišmanuskas, Tolimieji kvadratai (Dabartinis Lietuvos vaizdas pabėgusių žvejų pasakojimu 200 psl.)	2.00
D. Pilla, Siela už sielą, 304 p.	2.00
V. Pietaris, Raštai, III t., 267 p.	2.00
Jieva Simonaitytė, Aukštųjų šimonių likimas, 437 p.	3.50
Fr. Mauriac, Gyvačių lizdas, 282 p.	2.60
A. Vaičiulaitis, Kur bakužė samanota, 286 p.	2.00
J. Grušas, Pabučiavimas, Novelės, 155 p.	1.50
Šatrijos Ragana, Senajame dvare, 176 p.	2.00
E. Williams, Medinis arklys, 192 p.	2.00
S. Vogulov, Raudonasis siaubas, 103 p.	1.25
POEZIJA	
J. Baltrušaitis, Poezija, 270 p.	1.00
F. Kirša, Šventieji akmenys, 112 p.	1.50
A. Mickevičius, Konradas Valenrodas, 96 p.	1.50
A. Tyruolis, Kelionė, 126 p.	1.25
400 metų pirmajai Nemuno poema.	1.00
Jonas Aistis, Sesuo Buitis, 45 p.	1.00
VAIKŲ LITERATŪRA	
Vysk. M. Valančius, Vaidų knygelė, 155 p.	1.50
Vytė Nemunėlis, Po tėvynės dangum	2.00
V. Pietaris, Lapės pasaka, 96 p.	1.10
Haufo pasakos, 93 p.	1.25
Lazdynų Pelėda, Motulė paviliojo, 32 p.	0.60
N. Butkienė, Velykų pasakos, 32 p.	1.00
S. Zobarskis, Doleris iš Pittsburgho, 57 p.	0.80
K. Binkis, Baltasis vilkas, 36 p.	1.00
K. Čukovskis, Daktaras Aiskauda ir jo žvėrys, 93 p.	1.00
MUZIKA	
J. Kačinskis, Missa In Honorem Immaculati Cordis B.M.V.	1.50
Č. Sasnauskas, Lietuviška muzika	3.50
Vai lėkite dainos (200 dainų tekstai)	1.00
MALDAKNYGES	
Dangaus raktas, maldynas, neįrištas, 156 p.	1.50
St. Yla, Sveika Marija, maldynas, 369 p.	2.50
St. Yla, Vardan Dievo, Mažųjų maldos	1.25

"DARBININKAS",

680 Bushwick Ave., Brooklyn 21, N. Y.

GRAZI MOSŲ LIETUVA

Jos grožį nepaprastai ryškiai išskelia PULGIO ANDRIUSIO plunksna premijuotame veikle

ANOJ PUSĖJ EZERO

101 p. Kaina \$1.50

Gaunama:

DARBININKAS

680 Bushwick Ave.

Brooklyn 21, N. Y.

Lithuanian Furniture Co. MOVERS — SO 8-4618

INSURED and BONDED
Local and Long Distance Mover

SO. BOSTON, MASS.

326-328 W. Broadway

ISPANIŠKAS DZINGELIS

Kveplančio Dzingelio šaknis turi padavimų nuo senovės, kad Dzingelis buvo vartojamas nuo išputimų, dusinimtroškulio, neatgavimo kvapo, nuomario, paraizyiaus, dieglių ir skausmangų mėnesinių; uždegus kveplančio Dzingelio šaknis yra gerai aprūkyti ligonio kambari ir pati ligoni suskutus šaknis darytis arbatą ir gerti, sutrynus šaknis maišyti į tabaką — rūkys ir džiaugsiesi malonių kvepėjimu. Svaras Dzingelio \$3.00 kvoteris svaro \$1.00.

ALEXANDER'S CO.

414 BROADWAY
SOUTH BOSTON 27, MASS.

Skaitykite ir platinkite "Šv. Pranciškaus Varpelį"!

NEW YORK

Tel. EVergreen 7-4335

Stephen Aromiskis (ARMAKAUSKAS)

Graborius - Balsamuotojas
MODERNIŠKA KOPLYCIA
423 Metropolitan Ave.
Brooklyn, N. Y.

Tel. Stagg 2-5043

Matthew P. Ballas (BIELIAUSKAS)

FUNERAL HOME
M. P. BALLAS — Direktorius
ALB. BALTRONAS-BALTON
Belkalų Vedėjas
660 Grand Street
Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC

EVergreen 8-9770

Joseph Garszva GRABORIUS BALSAMUOTOJAS

231 Bedford Ave.
Brooklyn, N. Y.

J. B. SHALINS-SHALINSKAS

Laidotuvių Direktorius
84-02 JAMAICA AVE.
(prie Forest Parkway, Station)
Woodhaven, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves.
Koplyčios nemokamai visos miesto dalyse; veikia ventilacija.
Tel. Virginia 7-4499

Užsisakykite

Darbininko dar šiandien

JOHN DERUHA, M. D.

Inkstų, pūslės, odos; kraujo, vidurių ir kitų ligų gydytojas
Apžiūrėjimas ir kraujo tyrimas 3 dol. Priėmimo valandos 10-2 ir 4-9
Mokslus baigęs Europoje

128 E. 86th STREET

NEW YORK CITY

Vieš Lexington Ave. požeminio traukinio stoties. Lengva privažiuoti iš visur. Atskiri laukimo kambariai vyrams ir moterims.

Tel. EVergreen 6-5181

KARL EHMER — PORK STORES

Gerios rūšies įvairios mėsos, paukštiena, dešros, kumpiai ir kiti maisto produktai šiose krautuvėse:

69-38 Myrtle Ave. Glendale, N. Y.	185-24 Horace Harding Blvd Fresh Meadows, Flushing
136-59 Roosevelt Avenue Flushing, N. Y.	219-17 Jamaica Avenue Queens Village, N. Y.
68-38 Forest Avenue Ridgewood, N. Y.	176 Rockaway Avenue Valley Stream, N. Y.
60-04 Woodside Avenue Woodside, N. Y.	4380 White Plains Road Bronx, N. Y.

19 West Post Road

White Plains, N. Y.

MAIN STORE

6202-10 MYRTLE AVE. GLENDALE 27, N. Y.

PARDUODAM NAMUS

Turime gerų namų pardavimui—Woodhaven, Richmond Hill ir kitose apylinkėse. Taipgi išnuomojame kambarius ir patarnaujame visokios apdraudos (insurance) reikaluose — greitai ir gerai.

J. P. MACHULIS

REAL ESTATE & INSURANCE

8656 85th Street,

Woodhaven 21, N. Y.

Tel. Virginia 7-1896

WINTER GARDEN TAVERN, Inc.

Kabaretas

VYT. BELECKAS, savininkas

Baras, SALĖ vestuvėms, parengimams, susirinkimams, etc.

1883 MADISON ST.

BROOKLYN 27, N. Y.

Tel. EV 2-9586 (Prie Forest Ave. stoties), Ridgewood

This is LIFE INSURANCE MONTH
DON'T DELAY! — ACT TODAY!

Help Yourself —
Help Your Family
with LOW-COST

SAVINGS BANK LIFE INSURANCE

As Little as \$250 As Much as \$5000
Policies for Children, too

THE Kings County SAVINGS BANK

135 BROADWAY at BEDFORD AVE.

Telephone STagg 2-6676

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
APJUNGŲS
AMERIKA, LYS ORGANIZACIJOS IR LIETUVIŲ ŽINIOS
680 BUSHWICK AVENUE, BROOKLYN 21, NEW YORK

NEW YORKO NAUJENOS

Kauno arkiv. J. Skvirecko iškilmingas 80 m. jubiliejaus minėjimas įvyks lapkr. 8 Apriškimo par. salėje. Kalbės prof. kan. J. Meškauskas ir dr. Klemensas Žalalis, OFM. Meninėje dalyje skambins pianistė J. Rajauskaitė - Susienė, dainuos skautų vyčių oktetas. Pradžia 3:30 v. p.p.

Moteryų meno parodoje kuri vyksta 71 Armory, ties Park Ave. ir 34 St., lietuvių programa bus lapkr. 8 d. nuo 8 iki 9 v.v. Programoje "Rūtos" choras, solistė V. Jonuškaitė, J. Matulaitienės vadovaujama tautinių šokių grupė. Kviečiama atsilankyti apžiūrėti įdomią 30 tautų parodą, ir dalyvauti lietuviškoje programoje. Bilietus prašome pirkti pas lietuvius.

Moteryų Sąjungos N. Y. ir N. J. apskričio suvažiavimas įvyks lapkričio 15 d. šv. Trejybės parapijos salėje, Adams St. ir New Yorker Ave. kampas, Newark, N. J. Prasidės antrą val. po pietų. Tad visos sąjungietės, kurioms rūpi organizacijos gerovė, malonėkite šiame suvažiavime dalyvauti. Užbaigus susirinkimą, Newarko sąjungietės ruošiasi visas delegates maloniai priimti ir gardžiai pavaišinti. Suvažiavime kalbės Ada Skučienė. Be organizacinių reikalų bus svarstomi ir švietimo bei kultūrinės veiklos klausimai.

Kan. J. Končius...

(Atkelta iš 3 psl.)

Pagaliau, pasikeitę nuomnėmis, šalpos organizacijų atstovai nutarė iš naujo susidomėti antrojo Pasaulinio karo aukų vargu ir tam tikslui atgaivinti tarporganizacinę šalpos komisiją, kuri ypač rūpinęsi Vokietijoje tremtinių šelpimu ir jų įkurdinimu.

Jei esantieji Europoje tremtiniai vėl pajus šalpos organizacijų naują paramą, tai bus nuopelnas kan. J. B. Končiaus, nuolat besisielojančio visų benamių žmonių likimu.

30th ANNUAL WOMEN'S INTERNATIONAL EXPOSITION
Women's Wonderland
Daugiau kaip 200 eksponatų
Scenos vaidinimai
Paroda tęsiasi
LAPKRIČIO 1 - 8 D.
Kasdien atidaryta nuo vidurdienio ligi 11 vakare.
Įeiga 75 c. plus taksos.
71st REGIMENT ARMORY,
34ST ir Park Ave.
Aplankyk lietuvių parodą

J. E. Vysk. V. Padolskio išleistuvės

Grijtanačiam 'i Romą J. E. Vysk. V. Padolskiui lapkričio 3 d. išleistuves surengė Kunigų Vieniybės N. Y. ir N. J. provincija ir New Yorko ateitininkai. Kunigų Vieniybės rengtos išleistuvės įvyko 12:30 Athletic Club Manhattan, dalyvavo 38 kunigai. Linkėdami geros kelionės, kalbėjo: provincijos pirm. kleb. kun. M. Kemėžis, prel. Ig. Valančiūnas — Philadelphia prov. vardu, kun. B. Gauronskis — Hartfordo prov. vardu, kun. V. Vaysys — Bostono prov. vardu, prel. Stukelis — latvių kat. atstovas, kan. J. B. Končius — Balfo pirm. Ekscelencija padėjo visiems kunigams už malonų priėmimą ir Kun. Vieny.

Dail. A. Galdiko pagerbimas jo 60 metų sukakties proga, surengtas N. Y. "Šviesos" sambūrio meno sekcijos, įvyko lapkr. 1 d. Grand Paradise salėje. Apie menininko visuomeninę ir pedagoginę veiklą kalbėjo dail. V. K. Jonynas, apie jo kūrybą Aleksis Rannit. Programoje buvo išryškintas gamtos motyvas mūsų lyrikoje ir dainoje. Daklavavo H. Kačinskas ir A. Katilūtė, savo kūrybą skaitė J. Tysliava, solistė V. Jonuškaitė padainavo liaudies ir mūsų kompozitorių dainų, pianinu solo skambino ir akompanavo pianistė A. Kepalaitė. Programos gale sukaktuvininkui ir programos dalyviams buvo įteikta gėlių, perskaityti raštu atsiųsti sveikinimai. Programa buvo gerai suorganizuota ir praėjo gražiai. Publikos buvo pilna salė.

Angelių Karalienės par.

Šv. Vardo Draugijos vyrų lapkr. 8 d. per 8 val. šv. Mišias eis bendrai prie Komunijos, po tų mišių 9 val. ryto parapijos salėje bus mėnesinis susirinkimas. Visi nariai ir svečiai kviečiami dalyvauti.

Nelaukime su aukomis Balfui

Balfo vajuos komitetas norėdamas, kad aukos pasiektų tremtinius dar prieš Kalėdas, prašo nelaukti paskutinės vajuos dienos, bet kuo skubiau siųsti aukas į surinkimo punktus arba tiesiog į Balfo centrą: 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

Vajuos komitetas prašo taip pat visus tuos, kurie nėra gavę aukų lapų, paimiti juos iš Balfo/Centro arba iš aukų surinkimo postų.

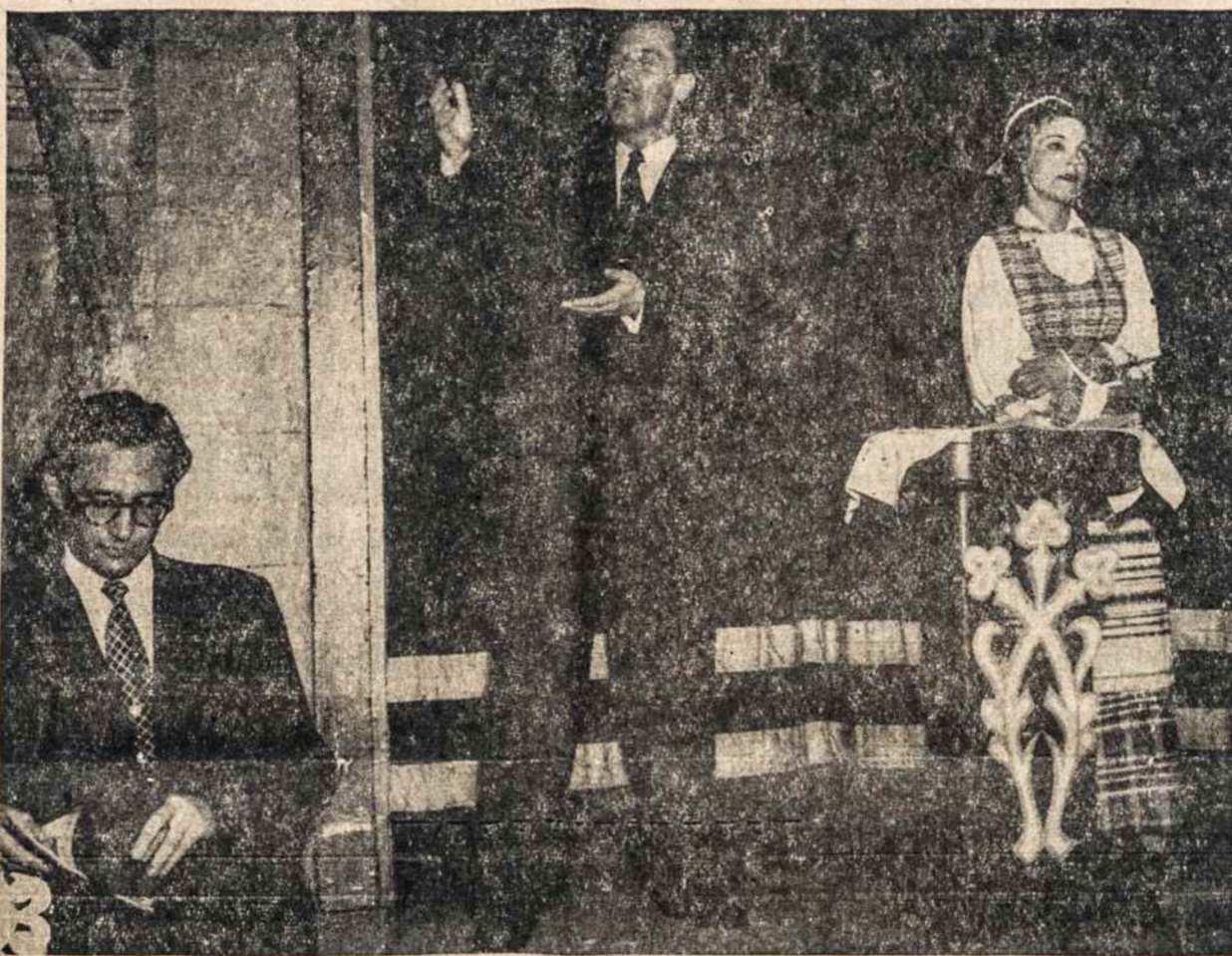
IŠNUOMOJAMA 3 kambariai su pilnu įrengimu ir baldais 2 žmonėms East New York rajone — 88 Crystal St. (tarp Glenmore Ave. ir Liberty).

Kreiptis galima visą dieną telefonu TA 7-4590.

bei už pakvietimą čia atvykti. Jis taip pat dėkojo kunigams už didelį lietuvių darbą šiame krašte ir pareiškė norą, kad kunigai savo tarpe ir su parapiečiais kalbėtų lietuviškai.

Ateitininkų surengtos išleistuvės įvyko vakare Angelų Karalienės par. salėje. New Yorko ateitininkų vardu kalbėjo M. Galdikienė, o visos Atkų Federacijos — S. Sužiedėlis. Ekscelencija savo kalboje linkėjo ateitininkijai išlikti uoliais katalikybės apaštalais ir lietuviybės stiprintojais.

Vysk. V. Padolskis, išbuvęs Amerikoje 5 mėn. ir 2 savaites, aplankęs visas lietuvių kolonijas, lapkr. 4 d. laivu "Andrea D'Orta" išvyko tiesiai į Italiją.

JURGIS BLEKAITIS, H. KACINSKAS ir T. DAUBARAITE dalyvauja Newarko šv. Vardo Draugijos ruošiamame koncerte lapkričio 8 d.

Inžinierių ir Architektų susirinkimas šaukiamas lapkričio 14 d. 7 v.v. Baltic Freedom House, 131 E. 70th St., N.Y.C. Dienotvarkėje: technika filma "Steel-Bachstone of Progress" ir pasitarimas dėl atleidimo iš projektavimo firmų. "Kviečiami atvykti inžinieriai, architektai ir technikos studentai.

BAYONNE, N. J.

Šventojo Mykolo lietuvių parap. Maldos Apaštalavimo skyrius suruošė vad. "cake sale", kurio pelnas \$56.40 skiriamas likusiemis seneliams ir ligoniams lietuviams Europoje sušelpiti. Tam pačiam tikslui paaukojo šv. Onos D-ja, šv. Rožančiaus d-ja ir pavieni asmenys dar \$54.

Buvusių politinių kalinių tarptautinė federacija, kuriai priklauso ir lietuviai, rengia nežinomo politinio kalinio minėjimą lapkričio 7 — bolševikų revoliucijos sukakties diena. Kviečiami dalyvauti įvairių tautybių buvę politiniai kaliniai ir visuomenė. Masiniame susirinkime bus pasisakyta prieš rusų vykdomą terorą ir reikalaujama JAV vyriausybės daryti žygį, kad būtų paleisti komunistų kalėjimuose pūdomi politiniai kaliniai.

Minėjimas vyks lapkr. 7 d. 11 val. prieš piet Hunter College, Park Ave. ir 68 gatvės kampas, New Yorke. Be kitų žymių asmenų yra pasižadėjęs dalyvauti ir garsusis radijo bei televizijos kalbėtojas vysk. Fulton Sheen. Pageidautina, kad lietuvių visuomenė kuo gausiausiai dalyvautų.

Studentų ateitininkų

New Yorko draugovė lapkričio 15 d. 6 v.v. Apriškimo parap. salėje ruošia šokių vakarą su linksma rudens programa.

New Haven, Conn.

Lituanistikos pamokos vaikams dėstomos šeštadieniais 8 val. ryte. Tėvai prašomi paraginti savo vaikučius, kad jie uoliai lankytų.

Katekizmo pamokos visiems par. vaikams yra šeštadieniais 10 val. ryte. Vaikučių dalyvavimas būtinas.

Šokių vakaras, kurio pelnas skiriamas vaikų pramogėlėms, ruošiamas lapkr. 8. Pradžia 8 val. vakare. Buš šokami tautiški ir moderniškai šokiai. Kviečiamas Waterburio ir kitų apylinkių jaunimas.

"Atvažiuoja Šalapatras" — linksma komedija bus vaidinama New Havene, lapkr. 22. Vaidinimą rengia Amerikos Lietuvių Tarybos vietinis skyrius. Vaidinimo pradžia 3 val. p.p.

Marija N. Šukytė ištekejo už L. F. Valento. Moterystę palaimino kun. A. E. Gradecas, liet. par. klebonas.

Mūsų mirusieji: Wilhelm Kvaracijus, rugs. 16; Jokūbas Pulkis, rugs. 17; Stasys Žemaitis, rugs. 18 Philadelphiajose, kur buvo išvykęs gydytis. Vėlionis teturėjo tik 47 metus ir tarnavo gaisrininkų komandoje.

BOSTONO ŽINIOS

Šeštadieninės mokyklos metinis mokinių tėvų susirinkimas įvyko spalį 31 d. Padarytos mokyklos vedėjo, tėvų k-to pirmininko ir revizijos komisijos pirmininko apyskaitos. Susirinkimą aplankė parapijos klebonas kun. Pr. Virmauskis ir pasakė nuosirdų žodį. Tėvai prašė sveikinti parapijos mokyklos sesels mokytojas už lietuviškų dalykų stiprinimą parapijos mokykloje ir už nusištatymą kalbėti savo tarpe lietuviškai. Taip pat pareikšta padėka klebonui už visokeriopą paramą mokyklai ir už leidimą naudotis mokyklai parapijos mokyklos patalpomis. Į naują tėvų komitetą išrinkti: inž. J. Dačinskas — pirm., F. Karosienė — vicepirm., S. Tamošaitienė, — sekr., St. Lušys — ižd., dr. M. Gimbutienė — narė. Revizijos k-ja: dr. J. Leimonas, inž. K. Kriščiukaitis, J. Gedmintas.

Pagerbė veteranus Lietuvių Piliiečių Draugija lapkričio 1 pagerbė 37 savo narius, kurie draugijoje išbuvo ne mažiau kaip 25 metus. Jie buvo pakelti į amžinuosius garbės narius, atleisti nuo mokesčio ir apdalyti atestatais. Juos sveikino pirmininkas ir vakaro vedėjas adv. K. J. Kalinauskas, Lietuvos konsulas A. Šalna, Dr. A. Kapočius, M. Tumavičienė, adv. A. J. Young - Jankauskas ir k. Duetą dainavo Dr. J. Antanėlis ir Nelle Meškūnienė. Iš veteranų kalbėjo: M. Venis, K. Pratas ir Dr. P. Jakimavičius.

Sudegino morgičius

Lietuvių Piliiečių Draugijos naujojo namo remontui buvo užtraukta 50.000 dol. paskola, kuri per 2 metus išmokėta ir lapkričio 1 d. sudeginti morgičių popieriai. Tas "ceremoniją" atliko adv. J. Grigalius ir adv. K. J. Kalinauskas.

Dalyvavęs So. Bostono Savings Bank ižd. A. W. Archibald pareiškė, kad su lietuvišiais gera turėti reikalų, nes jie taupūs ir sąžiningi. Pirm. adv. K. J. Kalinauskas pranešė, kad dabar bus remontuojami kiti du aukštai ir pavesti kultūros reikalams. Draugija turi per 2000 narių ir turto už 200.000 dol.

Balfo metinis susirinkimas įvyko Liet. Piliiečių draugijos salėje spalį 29 d. Padarius praieitų metų veikimo apyskaitą, išrinkta nauja vadovybė: Ant. Matjoška — pirm., Pr. Razvadauskas, J. Tumavičienė ir K. Namaksienė — vicepirmininkai, A. Bričkus — ižd., Pr. Mučinskas — fin. sekr., V. Vakauza — sekr., M. Michelsonienė, St. Jakutis, Ant. Andrušionis, V. Vilutis, J. Pajauskas, Teod. Balčiūnienė — direktoriai. A. Keturakis, A. Vileniškis, B. Stravinskienė — Revizijos komisija.

Ateinantiems metams Bostono Balfo skyriui numatyta kvota yra 6.000 dolerių. Naujoji valdyba tikisi, kad toji kvota bus išpildyta. Ateinančių metų sausio 17 d. numatyta surengti didelį banketą. To banketo komisiją sudaro: P. Ausiejus, A. Andrušionis, J. Tumavičienė, P. Mučinskas.

Adomas Janulevičius, gvy. 26 Mercer St. So. Boston, dirbdamas namie nukrito nuo kopėčių ir sunkiai susižeidė. Nuvežtas į City Hospital.

Pakrikštyti Spalį 24 d. pakrikštyta Liudo Jurgio ir Irenos Gražinos (Laurinaitės) Končių dukterė Jūratės Marijos Gražinos vardais.

Tomas Leonas, Tomo ir Evelinos (Aksinaitės) Parry sūnus (31 Story St., So. Boston) pakrikštytas spalį 31 d.

IŠNUOMOJAMAS butas 4 kamb., šviesus, su baldais ir šaldytuvu, dviem ar trim suaugusiems žmonėms. Baltas pečius, balta sinka ir šiltas vanduo. Nuoma tik \$30 mėnesiui. Kreipkitės 306 W. Third St., South Boston, Mass. Savininkas pirmame aukšte.

Lietuvių Radijo Korporacija
502 E. Broadway, So. Boston 27, Mass. Tel. SO 8-0489
Lietuvių Radijo programa iš stoties WBMS, 1090 kilociklų, perduoda sekmadieniais nuo 12 iki 12:30 val. Būna lietuviškos dainos, muzika ir Magdūtės pasaka. Biznio reikalais kreiptis į STEPONA MINKU, Baltic Florists Gėlių ir Dovanų krautuve, 502 E. Broadway, So. Bostone. Tel. SO 8-0489. Ten gaunamas "Darbininkas", lietuviškos knygos ir ranku darbo dovanos.

Lietuvių Radio Draugijos Programos
J. P. GINKUS, Direktorius
Tęčiadieniais 9:30 val. vak. — WVRL 1600 kc — 5000 w.
GYVUOJA PER 23 METUS
Oro tangomis transliuojami įvairūs visuomenės pranešimai, naujienos, muzika.
495 GRAND ST., Tel. EV. 4-9293
J. P. GINKUS AD JEZAVITAS Muzikos Dir.
BROOKLYN 11, N. Y. J. VALAKAS Pranešimų Dir.

LIETUVIŲ RADIO VALANDOS PROGRAMA
WESX-1230 kilocycles — Marlborough-Salem, Mass.
Kiekvieną šeštadienį nuo 11 iki 12 val. vidurdienio. Jeigu norite ką nors pasveikinti ar paskelbti, tai suskite: LITHUANIAN RADIO HOUR, 50 Cottage St., Norwood, Mass.
Skyrius: LITHUANIAN FURNITURE CO., 326 W. Broadway So. Boston 27, Mass.
A. ir O. IVASKAI
Telefonai: Norwood 7-1449 ar South Boston 8-4618

Pirmą kartą toks meno vakaras mūsų apylinkėje
Šv. Trejybės parapijos, Newark, N. J., šv. Vardo Draugija ruošia
1953 m. lapkričio (Nov.) mėn. 8 dieną
LIETUVIŠKŲ VAIZDŲ - DAINOS - DEKLAMACIJOS
VAKARĄ
Programą išpildys
H. Kačinskas, T. Daubaraitė, J. Blekaitis, A. Mrozinskas, Vyt. Augustinas, Angelų Karalienės parapijos (Brooklyn) choras, ved. Myk. Ljuberskis ir Skautų oktetas.
Po programos ŠOKIAI, grojant puikiam orkestrui. Vakaras įvyks šv. Jurgio Dr-jos salėje, 180 New York Ave., Newark, N. J.
Pradžia 5 val. vak. Įėjimo auka \$1.25.

Cambridge, Mass.
Parapijos banketas, įvykęs spalio 25 d., dėka A. Radaitienės ir A. Daukanto pastangų bei jų padėjėjų darbštumo, puikiai pavyko. Parapijai liko pelno \$246.

A. Kopivodienė šiomis dienomis grįžo iš ligoninės, kur ji išbuvo keletą mėnesių. Linkime greitai pasveikti.

Šv. Vardo Draugija, sekmadienį, lapkričio 8 d., 8:30 val. turės bendras šv. Mišias ir Komuniją. Visi nariai raginami dalyvauti. Po mišių parapijos svetainėje įvyks pusryčiai.

J. Mokevičius dalį savo atostogų praleido Kanadoje, kur jis kasmet savo atostogų metu aplanko Kanados šventoves.

Renkami drabužiai Prasiidėjus šaltesniam orui, vėl susirūpinta drabužių rinkimu. Kas turite atliekamų rūbų, atneškite juos į A. Daukanto krautuve. Rūbai bus siunčiami lietuviams į Vokietiją ir nuo karo nukentėjusiem Korejoje.

Mažėja darbai Cambridžiuje, kur visada būdavo daug darbų, dabar jaučiamas darbo tempo susilpnėjimas. Mažėjant darbams, pasidaro lengviau žmonėms gauti butai, atneškite juos į A. Daukanto krautuve. Rūbai bus siunčiami lietuviams į Vokietiją ir nuo karo nukentėjusiem Korejoje.

Kortavimo vakarai rengiami kas šeštadienį. Katalikų klubo patalpose 7:30 val. vak. Pelnas skiriamas klubui. Skiriamos gražios dovanos. Įzanga maža.

A. Zaveckas, dirbtuvėje sunkokai susižeidė ranką. Linkime greitai pasveikti. A. D.

BARASEVICIUS ir SONUS FUNERAL HOME
254 W. Broadway
South Boston, Mass.
JOSEPH BARACEVICIUS
Laidotuvių Direktorius
Tel. South Boston 8-2590

WAITKUS FUNERAL HOME
197 Webster Avenue
Cambridge, Mass.
PRANAS WAITKUS
Laidotuvių direktorius ir balsamuotojas
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį
Nauja modernišką kopyčėla šermentis dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir į kitus miestus.
Reikala šaukite: Tel. TR 6-6434

ZALETSKAS FUNERAL HOME
564 EAST BROADWAY
South Boston, Mass.
D. A. Zaletskas, F. E. Zaletskas
Graboriai ir Balsamuotojai
Patarnavimas dieną ir naktį.
Kopyčėla šermentis dykaf.
NOTARY PUBLIC
Tel. SO 8-0815
South Boston 8-2609